НОВИНКИ.

Аліянтські амбасадори в Лапляндії.

КАНДАЛЯСКА, рос. Лапляндія, 30 липня. — З Вологди виїхали недавно до Архангельска аліянтські амбасадори. Тут одначе не позволено їм оставати і вони виїхали до Кандаляски.

Амбасадори виїхали з Вологди 25 липня, після ради М. Чічеріна, большевицького міністра загр. справ, який мав їм вияснити, що Вологда була в переділо бомбардоване і що вони були в небезпеці. Він радив їм прибути до Москви, але амбасадори постановили не їхати до Архангельска, звідки вони хотіли порозуміти ся зі своїми правительствами.

Архангельський совіт поступаючи після приказів з Москви не позволив заграничним репрезентантам оставати в Архангельську, але дав їм два малі кораблі, на яких вони й виїхали дня 28 липня, супроводжені російським кораблем на другу сторону Білого моря.

Доношено, що в ніч їхнього виїзду московське правительство мало дати приказ, щоби амбасадорам не позволено виїхати.

Дипльомати переселились в Мурманьск.

ВАШИНГТОН, 1 серпня. — Стейтовий департамент Злуч. Держав одержав від свого амбасадора в Росії вістку, що всі аліянтські дипльомати виїхали з Кандаляски в Мурманьск.

Як звісно з попередних вістий, Мурманьск находить ся тепер під контролею аліянтського війська.

Японія і Злуч. Держави згодились що до інтервенції в Росії.

ВАШИНГТОН, 1 серпня. — Програма аліянтської помочі Росії майже на укінчена. Злучені Держави, Англія і Японія вислали вже свої війська до Владивостоку. Японія згодилась на американський плян не сеня Росії економічної помочі, але тільки в супроводі мілітарної протекції.

І Китай хоче "помагати" Росії.

ПАРИЖ, 31 липня. — Генеральні штаби армій в Токіо і Пекіні приготовляють пляни спільної акції Китаю і Японії в справі інтервенції в Сибірі. Китайський амбасадор у Франції заявив, що Китай не має на ціли мішатись до внутрішної політики Росії, а тільки йому ходить головно о принцип самоозначеня націй.

Німеччина потрясена убійством Айхгорна.

ЛОНДОН, 1 серпня. — З Німеччини доносять, що убійство ген. Айхгорна викликало в німецьких урядових кругах велику тревогу. Загально сподіють ся, що німецьке правительство буде домагати ся сейчас покарати злочинця, в противнім же случаю Німеччина забере решту української землі.

Британія не знає нічого про мирові пропозиції Німеччини.

ЛОНДОН, 31 липня. — Говорячи нині в парляменті, А. Балфур, британський міністер заграничних справ заявив, що во рожі правительства не давали аліянтам ніяких пропозицій відносно мирових переговорів.

(Телеграми з 24 липня доносили на основі соц. "Форвертса", що Німеччина за посередництвом іспанського правительства підала сугестію скликати конференцію для мирових переговорів).

Епідемія тифу в болгарській армії.

ЛОНДОН, 1 серпня. — Донесене з Амстердаму до Ексчендж Телеграф Ко. говорить, що подорожні, які прибувають з Болгарії заявляють, що в болгарській армії і в Софії сильно поширюєть ся епідемія тифу. Випадки смерти сягають тисячів, особливо в армії. Медична услуга, як доносить, є зовсім безрадна.

Відїзд короля Фердинанда з Софії, як кажуть подорожні, наступив з тої причини, що в королівській палаті зайшло також два випадки тифу.

Німці видали від 30 до 50 міліонів на пропаганду в Америці.

НЮ ЙОРК, 30 липня. — Джордж Сильв. Вірек, пронімецький журналіст і бувший редактор газети "Фетерлянд" заявив в своїх зізнаних, які він складав підчас розслідженя німецької діяльности в Злучених Державах, що німецьке правительство видало від 30 до 50 міліонів на пропаганду в сім краю (Америці) і "ніхто за се не дістав".

Почтовий страйк в Вінніпегу закінчив ся.

Страйк почтових робітників закінчив ся в вівторок вечером, 30 липня. Страйкарі повернули до роботи і листоноші почали розносити листи на слідуючий день, с. є. 31 липня. Домагане почтових робітників передано на розглянене спеціяльної комісії.

ВАЖНЕ

для тих, що хочуть жертвувати на Укр. Роб. Дім в Вінніпегу.

В суботу (від нині за тиждень), дня 10 серпня с. р. відбуде ся врочисте заложене угольного каменя під Укр. Роб. Дім в Вінніпегу. Підчас сего сьвята буде вмурований разом з угольним каменем на вічновічну память спис імен всіх тих жертводавців, що дали на Укр. Роб. Дім в Вінніпегу не меньше як $5.00. Сей спис буде наїшим сьвідоцтвом перед всіми будучими поколінями, він покаже перед пролетаріатом українським і цілого сьвіта, хто були ті люди, що перші дали почин до збудованя Укр. Роб. Дому і жертвували на сю ціль свої тяжко запрацьовані центи. Тому хто з товаришів або товаришок хотів би, щобя їх імена були на списі, який буде вмурований разом з угольним каменем, хай спішить з своєю жертвою, бо час короткий — всего один тиждень.

Всі жертви засилайте почтою на адресу:

UKR. ROB. DIM
Box 3656, Sta B., Winnipeg, Man.

а місцеві приносіть до редакції "Робочого Народа", на 873 Мейн стр.

Екз. Ком. Буд. У.Р.Д. в Вінніпегу.

СПРАВОЗДАНЕ ВІДДІЛУ В ТІМІНС, ОНТ.

Піврічне справоздане тімінського відділу У. С. Д. П. представляє ся так:

Від 1 січня до 30 червня с. р. в відділі відбуло ся 4 адміністраційні і 5 спеціяльних мітінгів як також 2 пропагандових. На мітінгах вписало ся 12 нових членів. Відділ числить тепер 65 членів. Сталих, котрі оплачують регулярно свої вкладки є 55. Відділ відограв 2 представленя, з чого вислано на прес. фон "Р. Н." $150.00, а $50.00 на будову Укр. Роб. Дому в Вінніпегу. Відділ закупив партійних стемплів за $50.00. В відділі є бібліотека вартости $35.35. Відділ має також гардеробу, котра вартує $78.50.

Приходів було за пів року $95.56, розходу $42.41. Остає в касі $56.10.

М. Кустран, секр.

ПІВРІЧНЕ СПРАВОЗДАНЕ

відділу У.С.Д.П. в Веленд, Онт.

Дня 1-го липня с.р. відбули ся у нас піврічні збори нашого відділу У.С.Д.П. ч. 81. Діяльність нашого відділу за той пів рік від 1-го січня до 1-го липня представляєть ся як слідує:

Партійних стемплів закуплено до відділу за $50.00. Мітінгів відбуло ся: 7 бизнесових, 17 спеціяльних, 2 пропагандові. Відділ устроїв сьвято Т. Шевченка і сьвято Першого Мая. Відділ відограв також представлене і устроїв 12 забав.

Загального приходу було за 6 місяців	$910.31
Загального розходу	675.01
В касі остаєсь	$235.30

Членів, котрі сповняють свої членські обовязки є 43, з залеглими вкладками 3 і 7 відпало. Відділ передплачує час.: "Роб. Народ", "Робітник". До нового заряду відділу на місце зрезигнувавшого зістали вибрані т.т.: В. Дорош, орган., К. Григорійчук, фін. секр. Г. Бердяд, прот. секр., Д. Фодчук, бібліотекар.

На сім збори закінчено.

Я. Помейчук, предс.,
Василь Федюк,
К. Григорійчук, секретар.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Боллмор, Онт.

Подаю до відома всім, що дня 19 липня с. р. умер трагічною смертю тов. Ів. Наклійцій. Покійний стояв в рядах У. С. Д. П. через кілька літ і був організатором відділу У. С. Д. П. в Коністон, Онт. Отже через те, що його мали там арештувати, він виїхав на короткий час до сеї місцевости, де і постигла його несподівана смерть. Він зістав убитий деревом. Покійний походив з Галичини, зі Сокальщини.

Земля йому пером!

Подав Д. Кейарчук.

ЖЕРТВИ ДЛЯ ХОРОГО.

Гемільтон, Онт.

Комітет хорого в Гемильтон, Онт. отримав з Кенмор, Альта. $56.00 для хорого товариша від слідуючих т.т.:

Т. Скакун $10.00; Г. Кізима $5.00; Г. Лакуста $5.00; по $2.00: М. Ілюк, І. Ілюк, А. Smith, Л. Драпака, С. Драпака, Д. Ірійчук, М. Скакун, Н. Драпака; по $1.00: М. Николайчук, В. Кударенко, Дем. Николайчук, В. Каліта, В. Ілюк, Г. Фівчук, Г. П. Фівчук, Д. Загарюк, С. Івасюк, В. Рошкенда, І. Ісаєнко, Т. Антофійчук, І. Одинський, П. Одинський, С. Петращук, Д. Букатка, Д. П. Ткачук, О. Бебей, П. Драпака, Г. Робожар, Ф. Тащук, А. Міхальчук.

Разом $56.00

Ми низше підписані члени комітету разом з хорим т. Д. Кирилюком складаємо на сім місци найсердечнійшу подяку всім товаришам з Кенмор за їх так щирі датки.

За комітет,
Н. А. Дутка,
І. Паращак.

—о—о—

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим повідомляєть ся всіх членів Драм. Кружка ім. В. Винниченка, що дуже важні збори сего кружка відбудуть ся в неділю, 4 серпня с.р., о год. 2.30 вечером в Мінюкс галї, на Доферин улиці. Обовязком кождого члена і членкині є прийти на сі так важні збори.

Зарад.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "Р. Н".

Т. Шаршонь, Гартфорд, Кон. 50ц.
В. Кучинський, Дішант, Саск. 50ц.

ПРИХОДІТЬ УСІ

Драм. Кр. ім. В. Винниченка устроює

в суботу, 3-го серпня с.р. в МІНЮКС ГОЛ, 280 Доферин

ВЕЛИКУ ЗАБАВУ З ТАНЦЯМИ.

На забаві буде добірний власний буфет і різні несподіванки.

ВСТУП: для мущин 35 ц., для женщин 15 ц.

Початок о год. 8-ій вечером. Дохід призначений на Укр. Робітничий Дім в Вінніпегу.

Комітет.

—о—

ПОШУКУЮ

своїх товаришів Н. Солонинчого, з села Альшанівки, пов. Тлумач, Галичина; Г. Курика, з села Новосілки, пов. Заліщики, Галичина і А. Данилюка, з Буковини. Всі три перебували тому два роки назад в Манітобі, а опісля в Саскачевані. Хто би про них знав, або они самі, нехай зголосить ся на адресу:

Ch. Kornijk (?)
Mother Lode Mine
64) Greenwood, B. C.

ПОШУКУЮ

свого товариша Василя Слободяна, з села Тоотри (?), пов. Кіцмань, Буковина. Тому 3 роки назад взяли його як воєнного плінника. Опісля перебував в Філд, Б. К. Хто би про него знав, або він самий, нехай зголосить ся на адресу:

Wm. Porich (?)
912 — 11th Ave. Regina, Sask.
64)

ПОШУКУЮ

свого стрийчного брата, Василя Чміка, як також кревних Івана Чучмана і Гринька Шиварчука. Всі три они походять з села Гарасимів, пов. Городенка, Галичина. Хто би про них знав, або они самі, нехай зголосить ся на адресу:

Peter Chilok (?)
Box 148 ANYOX, B. C.
64)

Накладом "Робочого Народа"

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬ СЯ

незвичайно поучаюча книжка

"ОСНОВНІ ЗАСАДИ КОМУНІЗМУ."

Переклад з німецького з передмовою О. Левицького.

Ціна 15 ц. за примірник.

Ся книжка повинна находити ся в хаті кождого українського робітника і фармера. В ній він знайде все те, що кождому робітникови і фармерови в теперішню переломову хвилю треба знати. Щоби вас не застав нас неприготованими до привитаня нової доби, яка до нас зближає ся, обовязком кождого українського робітника і фармера є купити собі сю книжку і добре її перестудіювати.

Замовляйте її в книгарні "Робочого Народа".

Відділам і книгарням дається значний опуст, коли они будуть замовляти більшу скількість. Без грошей не висилаєть ся нікому.

НАЙСТАРША УКР. ГОСТИННИЦЯ

М. Гаврисишина
міститься при
267 СЕЛКІРК ЕВНЮ
ВІННІПЕГ.

Кождий, хто хоче з'їсти смачну їду по старокраєвому способі,— хай [illegible] бодай раз до мене, а певно буде [illegible] і своїх товаришів та знакомих пішле до мене. Крім смачних потрав в кождій порі (бо ресторація отворена до другої години в ночи) дістанете як найліпші [illegible]. — Маю різні цигари, цигаретки і тютюни.

Для тих, що приїздять з провінції даю [illegible] по можливо уміркованих цінах.

ПАМЯТАЙТЕ НА АДРЕСУ:
267 SELKIRK AVE.
WINNIPEG, MAN.
Телефон: St. John 108.

ЗАХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

Оправляю фотографії і образи в рами під шклом з найліпшого матеріялу мішно і тано. Готові образи в рамах під шклом висилаю також через "експрес" на провінцію. До склепу даю значний опуст. Також замовляю ся мальованем портретів малих і великих. З малих фотографій роблю великі портрети. Близші інформації уділяю листовно, на що прошу залучити 3-центову марку на відповідь. Моя адреса:

JOHN STARKEK (?)
280 Dufferin Ave.,
Winnipeg, Man.

ПОШУКУВАНЕ З ІТАЛІЇ.

Іван Круціляк шукає своїх кревних Василя Федорчука і Параски Хрестан з Сидлавки (повіту не подав).

Михайло Сворак шукає Василя Логаня з Підлечар (повіту також не подав).

Адреса до них обох слідуюча:

Inf. Hrynkiw (?) Iwan
Prigioniero di guerra
3 Reparto
in Ponte d' Amore
Castel di Sangro
SULMONA, ITALIA.

РІЗАНЕ ДРОВ КОШТУЄ ВІД ТЕПЕР $1.25 ЗА КОРТ.

Подаєть ся отсим до відома мешканцям Вінніпегу, що різане дров машиною буде коштувати від тепер $1.25 за корт.

63) Комітет.

НЕБУВАЛА НОВИСТЬ

Вже вийшов з друку давно ожиданий новий словар чужих слів,

котрий містить поверх 12.000 слів чужого походженя в українській мові. Зібрали Др. Зенон Кузеля і Микола Чайківський.

Сей "Словар Чужих Слів" є безусловно кождому українському робітникови потрібний, а особливо для початкуючих читачів, котрі в книжках і часописах раз-у-раз стрічають ся з чужими і незрозумілими словами.

Сей словар оправлений в сірій оправі, з золотим витиском, малого формату, так що кождий може носити його в кишені. — Ціна $2.00.

Всі замовленя і "моней-ордер"-и просить ся слати на адресу:

"HOLOS PRAWDY"
Book Publishers
(Book Store)
119 East 7th St., New York.

НАЙБІЛЬШИЙ ШКЛЯР

Виробляю рікного рода рами. Робота першої класи. Побільшуваю фотографій є моєю спеціяльностию. За роботу гарантую.

Замовленя з провінції валаго джую найточнійше.

Великий склад шкла до вікон і зеркал. Ціни уміркованї.

Н. КОНН.
363 Selkirk Ave Winnipeg, Man.

ДОБРЕ ЗНАНА

УКРАЇНСЬКА ГОЛЯРНЯ

містить ся на
148 HIGGINS AVE.

Хто лиш хоче бути по модному обстриженим та старанно обголеним нехай зайде до нас. Наша адреса:

148 HIGGINS AVE.
в другім бльоку на полуднє від Сінїарської стації.
П. Шостань, властитель.

REPEATER

ДРІБНО І ДЕЛІКАТНО ПОРІЗАНА МІКСТУРА ДО КУРЕНЯ.

Перфектна мішанина якости і лагідности добра так до вашої люльки як і на цигарети.

КУРІТЬ ЇЇ НИНІ

ДРУГА І ТРЕТЯ КНИЖКА "УКРАЇНИ" ВЖЕ ПОЯВИЛА СЯ!

Перша книжка "Україна" вже вичерпана і висилаєть ся лише новим Передплатникам. Четверта і пята книжка готова до друку.

THE UKRAINA
388 Redwood Ave. Winnipeg, Man.

Український Кравець

Отсим повідомляю усіх Українців, що я переніс свою Кравецьку Робітню під ч. 171 Higgins Ave. (Cor. Maple St.) (коло Сі-пі-ера).

Виробляю мужескі і жіночі убраня по дуже приступних цінах.

Чищу, прасую і направляю старі убраня.

І. Дворамовский, властитель.

171 Higgins Ave. Cor. Maple St.

— Перший і Одинокий Український Лікар в Канаді —

Др. Іван Кость Пазерій

отворив канцелярію і медичну лябораторію під ч.

283 СЕЛКІРК ЕВНЮ.	Телефон Ст. Джон 1506	ВІННІПЕГ, МАН.

ГОДИНИ УРЯДОВІ:
від 9 — 5 по полудни і від 7 — 9 вечером, в четвер від 9 — 3 по пол.

НА ЖАДАНЄ ДАЄ СЯ ПАЦІЄНТАМ ВЛАСНІ ЛІКИ, КОТРІ ПЕРЕВИСШАЮТЬ ЯКІСТЮ ВСІ ИННІ.

В лікарськім канцелярії находять ся електричні машини, а в лябораторії новітні найдосконалійші средства в хірургічних дослідах — Х-лучі (або промінї Рентгена), котрі при помочи мої можна бачити внутренности чоловіка.

DR. I. C. PASDRIY
283 SELKIRK AVE. WINNIPEG, MAN.

Був і буде
ВСЕНАРОДНА ЗАГАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ
Заложена 1906 р.
Й. Г. КІММЕЛЬ, урядовий нотар.

Виробляємо всякі урядові контракти староврарні і тутешні. Виробляємо позички. Асекуруємо від огню. Продаємо шифкарти до Европи і назад. Пересилаємо гроші до всіх частий сьвіта. Купуємо, продаємо і міняємо лоти, доми і фарми. Колектуємо довги через суд.

СВІЙ ДО СВОГО!

Всяку переписку переписуємо в українській мові. Адресуйте:

J. G. KIMMEL &Co. 834 Main St. WINNIPEG, MAN

НОВІСТЬ! ЗАМОВЛЯЙТЕ! НОВІСТЬ!

ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ ДАВНО ПОЖАДАНІ КНИЖКИ:

Селянство і Соціял-Демократія	0.40
Народність і її початки	0.25
Новітна суспільність і церква	0.35
Чому женщини жадають політичного права	0.15
Нація яко пряма ідей і інтернаціонал	0.20
Соціялізм а патріотизм	0.15
Нове євангеліє	0.15
К. Маркс, його житє і наука	0.15
Словар чужих слів, котрий числить поверх 12.000 слів	2.00
О походженю нашого бога	0.15

Видавництво "Голос Правди" має на цілі видати кільки зноже соціялістичних книжок, які дадуть силу робітникам в борбі проти сучасного зла.

На жадане висилаємо каталог дармо.

Для соц. відділів і книгарень великий опуст.

ЗАМОВЛЕНЯ ШЛІТЬ НА АДРЕСУ:

HOLOS PRAWDY, Zuyharnia
119 East — 7th Street NEW YORK, CITY.

КІЛЬКО ВИ ЖЕРТВУВАЛИ НА УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ ДІМ В ВІННІПЕГУ?

Освобожденє робітників мусить бути ділом самих робітників

РОБОЧИЙ НАРОД

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ В КАНАДІ.

The Working People
P.O. BOX 3658. WINNIPEG, MAN.

ORGAN of the UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC PARTY in CANADA.

РІК X. Ч. 63. СЕРЕДА, 7 СЕРПНЯ, 1918. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, AUGUST 7th, 1918. No. 63. VOL. X.

Скоропадський Заявляє Дальшу Вірність Німецькому Кайзерови

ГЕТЬМАН ЗАЯВЛЯЄ ВІРНІСТЬ КАЙЗЕРОВИ.

Він обіцює подавити повстанє селян при помочи німецьких багнетів.

АМСТЕРДАМ, 3 серпня. — (United Press). — Гетьман Скоропадський післав кайзерови Вільгельмови телеграму, запевняючи його в своїй готовости розправити ся з убійцями фон Айхгорна і безпощадно подавити селянське повстанє при помочі німецьких багнетів.

Погляди німецької преси про Україну розходять ся. "Кельнер Цайтунг", наприклад, заявляє, що німецькі війська "не можуть оставити Україну, поки не буде приверненний порядок".

[illegible]ська "Моргенпост", не обороти, вказує на те, що Німеччина не одно нічого не виграла з мира з Україною і Росією і домагаєсь острої росправи за убійства фон Мірбака і фон Айхгорна.

Німецька тайна поліція для України.

ЦЮРИХ, 3 серпня. — (United Press). — Кількасот агентів німецької тайної поліції вістали покликані до Варшави для одержаня інструкцій.

Догадують ся, що їх вишлють на Україну.

Уживають терору проти Німців.

ЛОНДОН, 3 серпня. — Копенгагський кореспондент до "Дейли Мейл" доносить, що російські соціялісти революціонери лівого крила уживають на Україні в борбі проти Німців терору на велику скалю. В одній експльозії в Київі, яку вони спричинили згинуло поверх 700 Німців.

Всі амуніційні фабрики в Одесі, Харкові і інших містах позасаджувані в воздух.

В недалекій будучині сьвіт довідає ся ще про серіознійші випадки. Соціялісти революціонери постановили воювати з Німцями до послідного.

Говорять рівнож про те, що убійць амбасадора фон Мірбаха утік з вязниці.

Винниченко арештований.

Телеграми з Кракова говорять, що після убійства в Київі німецького мілітарного диктатора фон Айхгорна, правительство Скоропадського арештувало поверх 500 осіб, між ними і бувшого першого премієра українського правительства В. Винниченка. Арештовано рівнож много членів націтської партії (нонст. демократів).

В цілій київській провінції проголошено воєнний стан.

Німецькі війська безперервно прибувають до Варшави і відправляють ся на схід.

В різних частях Київа найдено около 10 убитих німецьких вояків. Повстанє українських селян продовжає ся.

Німці відкрили заговір проти ген. Скоропадського, гетьмана України, який мав на цілі скинути Скоропадського, а проголосити королем або гетьманом України австрійського архикнязя Вільгельма (?!).

ЧЕХО-СЛОВАКИ ОСТАНУТЬ СЯ В СИБІРІ.

Затримане Чехо-Словаків в Сибірі — проект найвисшої воєнної ради союзників.

ВАШИНГТОН, 28 липня. — Професор Т. Масарик, головний комендант чехо-словацьких військ в Росії, поступаючи згідно з проектом найвисшої воєнної ради союзників, видав розпорядженє своїм військам позістати в Сибірі. Так доносить чехо-словацький національний комітет.

Чехо-Словаки остануть ся в Сибірі.

ВАШИНГТОН, 5 серпня. — Чехо-словацькі війська в Сибірі остануть там і злучать ся вповні з аліянтськими військами, які післані їм на поміч, заявив тут нині професор Масарик, командант чехо-словацьких військ.

Чехо-словацькі війська у Владивостоці під командою генерала Дітеріха є напоминані, що вони находять ся на території приятельскої нації і що вони в першій мірі мають виступати проти Австрійців і Німців а також і проти російських фракцій, котрі лучать ся з ворогами Чехо-Словаків або ворогами аліянтів. Взиває ся Чехо-Словаків, щоби вони продовжали дальше невтральну полісу супроти внутрішних російських адміністративних справ.

Японія дасть поміч чехо-словацькій армії в Сибірі.

ТОКІО, 6 серпня. — Премієр граф Теравчі сказав в своїй заяві відносно аліянтської акції в Сибірі, що японське правительство підприйме дальші мілітарні кроки в разі як сего будуть домагати ся Чехо-Словаки. Премієр виказав також, що єсли хаотична ситуація на Сибірі буде продовжати ся, правительство буде приневолене підприняти відповідні мілітарні кроки для усуненя австро-німецької небезпеки на далекім сході.

Ген. Семенов побитий.

ХАРБІН, 29 липня. — Генерал Семенов, комендант проти большевицького війська, що оперує проти большевиків на схід від озера Байкаль, був приневолений цофнутись 10 миль взад. Цивільне населене втікає з манджурського міста в Сибір. В сій околиці панують страшні відносини. Говорять, що китайське правительство не звертає ніякої уваги на те, що російські большевики і австро-угорські плінники переходять китайську границю і закуповують у Китайців великі череди худоби.

—о—о—

За місяць липень знищено 844 німецьких літаків.

ЛОНДОН, 5 серпня. — В протягу місяця липня знищено було 844 німецьких літаків. На долю англійських летунів дісталось 410 неприятельських машин. Союзники втратили в липни 335 літаків.

МОЖЛИВІСТЬ ВІЙНИ МІЖ РОСІЄЮ І ЯПОНІЄЮ.

Заговір проти Леніна.

З Москви доносять до Амстердаму, що там відкрито заговір на житє Н. Леніна і Л. Троцького. Сторожа коло осіб обох висше згаданих урядників подвоїлась. Ленін появляєсь на публичних місцях тільки з сильною сторожею.

Росія може виповісти війну Японії.

ЛОНДОН, 6 серпня. — Доносять з Москви дорогою через Берлін, що большевицьке правительство в Росії застановляєть ся над виповідженєм війни Японії, каже найновійша депеша з Копенгаги до Ексчейндж Телеграфу.

Премієр Ленін, додає депеша, був до сего часу противний такій акції, але панує переконанє, що Росія "буде примушена виповісти війну, помимо того, що нарід є противний всякій війні".

Хоче назад царя.

АМСТЕРДАМ, 6 серпня. — М. Родзянко, бувший президент російської Думи помістив в петроградськім "Вечірнім Времени" апель, яким накликує до привернення назад старого царського ладу.

"Тільки цар", пише він, "може сотворити сильну армію і основати сильне правительство, яке могло би зберечи (!) заволоданя революції (?!) Тільки цар може вдоволити робітничі питаня. Повинна бути зорганізована сильна партія, в якій згуртували би ся всі кляси в сильну лігу".

Так свобідно висловлюють ся в Росії не то буржуазні поступовці, але явні прихильники царя, відомі чорносотенці. Одначе нашим канадійським редакторам-туманам від таких газет як "Кан. Фармер" нічого не перешкаджає лаяти робітниче правительство Росії, що воно наложило колодку на свободу слова і преси. Звісно собачі вільно і на місяць гавкати.

ЗОРГАНІЗОВАНО НОВЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО.

Протибольшевицьке повстанє в Архангельску.

КАНДАЛЯСКА, 3 серпня. — В Архангельску почалось проти большевиків повстанє. Совітські війська опустили місто. Разом з аліянтськими військами появили ся в Архангельску також офіцири російської ліги.

Американське військо було принимане з радістю населення північної Росії.

Утікаючи з Архангельска большевицькі жовніри забрали з собою 40 міліонів рублів в грошах і богато дорогоцінностий, одначе много різних запасів оставили позад себе. Мости і залізничі дороги не понищені.

Тимчасове правительство.

Нове провінціональне тимчасове правительство "далекої півночі" розпочало свою роботу і дістає піддержку сільських совітів архангельської области.

В склад сего правительства входять слідуючі одиниці, які були вибрані до Установчих Зборів:

Чайковський, з Вятки; Номов, з Архангельська; Маслов, з Вологди; Гонкорський, з Нов города; Картачов, з Лазені; Старшенко, з Самари; Сікачев, репрезентант рос. північного фронту; Зубов, бувший помічник посадника в Вологді і Старжов, бувший президент Архангельської Думи.

Архангельська границя замкнена.

АМСТЕРДАМ, 3 серпня. — Офиціяльне донесене з Москви говорить, що з причини мілітарних конечностий, границі Архангельска будуть замкнені через 14 днів.

Жена Троцького веде за границею пропаганду.

ШТОКГОЛЬМ, 23 липня. — (United Press). — Сьогодня прибула сюди Л. Троцька, жена російського міністра війни. Вона привезла з собою два міліони рублів "на ціли пропаганди за границею".

ЖОВНІРИ В БІЙЦІ З ЦИВІЛЬНИМИ.

Ранено 34 людий.

ТОРОНТО, 4 серпня. — Подають урядово, що в уличній бійці, яка мала місце в суботу вечером, ранено 34 людий. В заворушеню брали участь цивільна поліція і товпа зложена з 1.200 цивільних осіб і повернувших жовнірів. Зі сторони поліції було ранених 8 людий. Крім 34 ранених осіб, що находять ся по шпиталях, богато ранених находить ся в своїх домах і там лічать ся.

Товпа складала ся з 500 людий.

Початок клопоту почав ся о 7 годині по полудни на розі улиць Каледж і Йондж, де панує великий рух. Около 500 людий, цивільних і жовнірів зібрали ся в сім місци і коли почали примушати в напрямі ресторації, вмішала ся до них поліція. Товпа обступила поліцію і почала кидати патиками і каміньем. Поліція уживала своїх клобів для оборони, але товпа стала ще більше роздражнена і в наслідок дальшої бійки зістало богато ранених. В другій части міста т. зв. "навитед поліс" розправляла ся з товпою і кількох було ранених також. Поліція мала поводити ся брутально.

Знищили півдесято 16 ресторацій.

ТОРОНТО, 3 серпня. — Зорганізована товпа, складаюча ся з 200 повернувших жовнірів (ветеранів) і цивільних осіб, жінок і дітий знищила в пятницю вечером і сьогодня досьвіта при улицях Йондж, Квін, Влор і Дондас 16 ресторацій. Спричинено шкоди більше як на 50 тисяч долярів. Майже всі знищені ресторації належали до Греків.

Девятнайцять авантурників, які брали участь в тих заворушеннях арештовано.

Поліція стояла безрадно, підчас коли жовніри-ветерани і їх цивільні прихильники били вікна і зеркала, та нищили в ресторацінх всьо, що далось знищити. Деякі ресторації представляють ся немов по величезнім гурагані. Товпа, зложена з жінок, мущин, дівчат і хлопців ішла за авантурниками і сміючись оплескувала їх і голосно кричала. Причиною авантур мало бути зневажене кельнерами "Гвайт Сити Кафе" одного ветерана ще минувшого четверга.

Авантури скінчили ся в суботу над раном, около третої години і то лиш тому, що не було вже що нищити.

В місті панує спокій.

ТОРОНТО, 5 серпня. — В Торонто є нині цивільне сьвято і місто находить ся в цілковитім спокою по буряних демонстраціях минувшого тиждня.

—о—о—

Бунт на німецьких субмаринах.

АМСТЕРДАМ, 6 серпня. — Ходять тут слухи, що залога деяких німецьких субмарин в Вільгельмсгафен збунтувала ся. Богато жовнірів страчено.

ПРИМУСИЛИ ЦІЛУВАТИ БРИТІЙСЬКИЙ ПРАПОР.

Страйк в Венкувері зложений.

ВЕНКУВЕР, 3 серпня. — 24-годинний страйк, який вибух в сім місті в пятницю в полудне на знак симпатії до убитого Альберта Гудвіна, утікача від військової служби, прийшов до закінчення пізно в пятницю в ночи. Трамваєві робітники повернули до роботи по 11-ій годині. Більшість робітників з корабельних будівничих доків і машинових заводів повернули також до роботи.

Вчасно по полудни зібрало ся 400 ветеранів теперішної війни. Они винесли резолюцію, дати провідникам страйку дві години на відкликане страйку з загрозою, що в противнім случаю вони будуть прогнані з міста.

Жовніри пробували оперувати трамваї, але хтось мав їм в тім перешкодити.

Они удались до "Лейбор Темп'л", де силою увійшли до середини. Тут захопили вони В. Р. Мидилея, робітничого секретаря і провідника, і Дж. Т. Томаса, звісного в місцевих юнійних кругах. Обох їх безцеремонно витягнено на вулицю, де примушено їх клякнути і цілувати британський державний прапор (Юніон Джек). Кордон поліції обступив жовнірів і їх полонників, щоби охоронити сих послідних.

В дверах "Лейбор Темп'л" роздали ся голосні демонстрації, і незадовго з горішних вікон будинку посипали ся на долину рекорди, книжки та різні предмети.

Ветерани видали відозву.

Ще перед демонстрацією секретар Стовариншеня Ветеранів Великої Війни, Перд'ю, видав був відозву до всіх повернувших жовнірів, які є членами юнії і вийшли на страйк, щоби вони негайно повернули до роботи.

В відозві говорило ся, що жадний повернувший жовнір не повинен брати участи в демонстраціях сего рода, бо се буде обидою для жовнірів, котрі воюють на фронті за свою вітчину, і немов заборонаю висилати їм підмоги.

На страйк були вийшли робітники всіх корабельних доків, кравці і електричні робітники.

З Комберленд доносять, що в похороні Гудвіна брало участь богато людий; після похорону відбув ся мітінг, на котрім загрожено, що єсли мілітарна поліція не буде відкликана з комберлендського дістрікту і єсли не подаруєть ся кари військовим дезертирам, то буде викликаний страйк усіх вуглевих майнерів на ванкуверськім острові.

АМСТЕРДАМ, 2 серпня. — Генерал фон Фалькенгавзен, генерал-губернатор Бельгії, зістав покликаний до кайзера.

Догадують ся, що вскорі послідує назначенє його на місце фон Айхгорна.

АЛЯНТИ ЦОФАЮТЬ НІМЦІВ ДАЛЬШЕ.

Полонили 35.000 Німців і взяли сімсот армат.

(Associated Press).

Французький премієр сказав підчас сесії міністеріяльної ради, на котрій ген. Фош зістав назначений маршалком Франції, що аліянти полонили 35.000 Німців і взяли 700 німецьких армат. Премієр додав також, що Париж не є вже більше в небезпеці і що Soissons і Chateau-Thierry зістали назад відбиті, та що жовніри Фоша відібрали 200 сіл.

Відперли Німців на північ від ріки Веси.

ПАРИЖ, 6 серпня. — На північ від ріки Веса Німці зістали відперті коли вони старали ся вигнати французькі і американські війська, котрі перейшли ріку з полудневої сторони.

Офіціяльна заява видана сьогодня воєнним бюром доносить також про французький наступ в напрямі Авре, на північ від Montdidier.

При відпертю німецького наступу на полудневім сході від Montdidier Французи полонили Німців.

—о—о—

Розбили всі укріпленя.

ВАШИНГТОН, 2 серпня. — Населене Аляндських островів лякаючись, щоби Німеччина не грозила Швеції, в своїм гніві висадило у воздух всі укріплення на островах. Населене до крайности обурене на те, що Німеччина своєю контролею поневолила ціху Фінляндію.

Се саме донесенє говорить, що фінляндське правительство на домагане Німеччини після мирового договору повищило кріп Виборга і Гельсінгфорса всі укріпленя вздовж балтійського побережа.

Предсказують цивільну війну в Сибірі.

ЛОНДОН, 5 серпня. — Півофіціяльні російські газети "Правда" і "Ізвестія" говорять, що тимчасове правительство Сибіру задумує виповісти совітському правительству офіціяльну війну. Омське (сибірське) правительство повідомило всі невтральні і союзні правительства про основане незалежного сибірського правительства.

ПОЗІР ТРАНСКОНЦІ!

Трансконський Комітет Укр. Роб. Дому в Вінніпегу устроює в неділю, 11 серпня, с. р. о год. 1 по полудни в "ЧИЛДРЕН ПАРКУ", на розі ул. Кінг і Кельдера

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

Програма пікніку дуже богата. — Музика першорядна — Добірний буфет у власнім заряді. Приходіть самі і кличте других! Вступ вільний.

КОМІТЕТ.

ХТО СЛІДУЮЧИЙ?

Товариші робітники по цілій Канаді зрозуміли вагу будови Українського Робітничого Дому в Вінніпегу і не лише жертвують на сю ціль десятки долярів, але й позичають більші суми грошей, щоби лише Укр. Роб. Дім був як найскорше укінчений.

Минувшої суботи прислали на будову Укр. Роб. Дому в Вінніпегу як позичку: ТОВ. ТОДОР КРИЧУН з Монтреалу $1.600.00 (тисячу шість сот дол.), а тт. І. ЗАГАРУК і ОЛ. ГЕРИЛЕВИЧ з Сент Сейнт Мері, Онт., по $500.00 (пятьсот дол). Два послідні товариші жертвували вже на Укр. Роб. Дім по $20.00, а т. Кричун обіцяв дати кілька десяток [illegible] з другими монтреальськими товаришами.

Товариші і Товаришки по цілій Канаді і Америці! Ідіть за примірем т.т. Кричуна, Загарука і Герилевича! Хто з Вас може позичити більшу скількість грошей на скорше збудоване Укр. Роб. Дому в Вінніпегу — хай не отягаєсь, а чимскорше їх висилає. Скорше будемо мати всі потрібні на будову гроші — скорше буде сьвяченний будинок. Памятайте, що Ви помагаєте цілому нашому рухови, а лише собі. Тому до діла! Жертвуйте і позичайте хто скільки знаєте!

Товаришам Кричунови, Загарукови і Герилевичови, що перші дали почин до позички на більшу суму — честь і слава! Хто з Вас буде слідуючий, Товариші?!

—о—о—

ВЖЕ ВИЙШОВ І ВИСИЛАЄТЬ СЯ ПРЕКРАСНИЙ І ВЕЛИКИЙ "РОБІТНИЧИЙ КАЛЕНДАР", ЯКИЙ ПОВИНЕН БУТИ В РУКАХ КОЖДОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА І КОЖДОЇ УКР. РОБІТНИЦІ.—ЦІНА ЛИШЕ 50 ЦТ.—ЗАМОВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС В РЕД. "РОБОЧОГО НАРОДА".

"РОБОЧИЙ НАРОД"
(The Working People)
The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada.
Published semi-weekly by The Executive Committee of the U. S. D. P. of Canada at 504 Main St., Winnipeg, Man.
D. Mostenok, Managing Editor and Manager.
Phone St. John 1406
Subscription $2.50 per year.

"РОБОЧИЙ НАРОД"
виходить в Канаді і заступає в Америці соціял-демократичне часописи, орган Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді.
Виходить два рази на тиждень.
За редакцію і адміністрацію відвічає Д. Мостенок.
Ціна передплати на "Р. Н." в Канаді і Злуч. Державах виносить $2.50.
ПЕРЕДРУКИ ДОЗВОЛЕНІ ЗА ПОДАНЄМ ЖЕРЕЛА.
Рукописей не звертає ся.
ЗА ОГОЛОШЕННЯ РЕДАКЦІЯ "Р. Н." НЕ ВІДПОВІДАЄ.
При зміні адреси треба подати старі і нову адресу і залучити 10 центів.
Адреси до "Р. Н." такі:
"ROBOTCHYJ NAROD"
Box 3669, Winnipeg, Man.

"СОЦІЯЛІЗМ З ВЕРХУ".

Тенерішна европейська війна є ленінцю не в одній напрямі суспільного житя. Вона доказала також як не може бути краще, що капіталістична система продукції з основним гаслом "help yourself" абсолютно не є в силі обслужити націю в часі великої кризи. А не [illegible] служити по тій простій причині, що основним ціллю капіталістичної продукції не є обслуга і заспокоєнє потреб народних мас, а тільки зиски. І чим більший зиски приносить індустрія, тим здібнійший визискувач стоїть на чолі такого підприємства.

Війна — се золота нагода для капіталістів робити гроші, збільшувати зиски. Нема отже дивниці, що капіталісти кождої держави говорять так богато про свій "патріотизм", про "оборону краю" і т.п., бо сим вони помагають собі в експльоатації мас. Вони "патріоти" тільки на словах. Там де приходить ся заденмострувати патріотизм ділом, там їх нема — на се призначені народні маси, а капіталісти є "патріотами" але тільки від зиску.

Край воює. Йому потрібна амуніція. І зараз же тут бачимо "патріотизм" капіталістів — залізо й инші метали пішли о 50% в гору. Жовніри потребують поживи і одіня. І знова стрічаємо "патріотизм" капіталістів — ціни на средствах поживи підносить ся відразу о 40% вгору, бо їх так дуже потрібно. Те саме з зелізницями, деревом, ба навіть з рентом. Все йде нечувано вгору, ростуть з одного боку зиски, накопичують ся в одних руках гори золота, зростає з другого боку крайна нужда, житє для широких мас стає невиносимим. Але се називає ся в капіталістів "патріотизмом".

І коли такого "патріотизму" стає вже за богато для широких мас і отверто починає ся говорити про рабунок, тоді на вируку капіталістам приходить правительство. Щоби "заспокоїти" гнів народа, таке правительство починає нібн рівного рода інвестігації, назначує рівні контролі, настановляє рівні комісії, робить все, лише не те, що повинно робити. Воно і не може поступити інакше, бо в дійсности нині кожде правительство (за виимком тільки одної держави в цілім сьвіті) є капіталістичне, а як таке, воно і не може шкодити само своїм інтересам. Звичайно всі такі крикливі розсліджування та назначування рівних комісій кінчать ся великим нічим.

Приглянемо ся, прим., що робить ся в Злуч. Державах і Канаді з пшеницею. Правительство по довших церемоніях назначує певну ціну на бушель пшениці. Здавало би ся, що юли правительство підприняло такий крок і назначило ціну, то певно з сим пропав вже і визиск. Одначе так вино не є. Правительство назначує певну ціну тільки на пшеницю, але про ціну хліба і муки воно і чути не хоче. Що його обходить те, що бохонець хліба коштує 8, 10 чи 12 центів, що його обходить те, що мішок муки бу[illegible] до закупляти в за 8 долярів... [illegible] ...

Те саме з вуглем. Хіба то наш канадійськи правительство перевіювить ці в вуглем ні власителями копалень? Так, справа вугля не сходить зі сторінок преси. І що з сего? Коли правительство під напором народньої опінії почало голосніще говорити про те, що назначить ціну на вугіль, то капіталісти, властителі копалень заявили, що если правительство поступить так як говорить, то вони не будуть продавати вугля. Мало того, сьміліщі з них заявили навіть, що если в дійсности прийшло би до того, що на вугіль буде назначена ціна, вони цілком замкнуть копальні. (А се власне і є угроза капіталістичного саботажу). І річ ясна — вона виглядів на великі зиски, так хай не буде вугля цілком. Не видно долярів, нема "патріотизму". Але коли правительство дійсно бажало би запобічи наближаючій ся кризі, воно не повинно бавитись назначуванєм цін, а повинно переберати всі копальні на власність держави.

Не краще воно і з поживою. В той час, коли помастановлювані комітети контролі поживи апелюють до бідного населення здержувати ся від мяса і хліба, вже все одно не має його подостатком з причини незвичайно високих цін, тоді по рівних великих складах поживи гние мясо, тухле мука, засмердкують ся яйця, пропадають кождого місяця сотки тон рівної поживи тільки тому, що капіталісти піднесли на них ціни і населене не є в спромозі купити його для свого вжитку.

І знов бачимо, що капіталістичний систем витворювання для маркета, щоби діставати як найбільше зиску, має в виду тільки свої власні узкоклясові інтереси, а ніколи інтереси нації як суспільства. Се не систем обслуги нації, а систем найбільше грубого, безстидного "help yourself". Системом обслуги суспільности є не інтереси поодиноких людей є соціялізм, при котрім все виробляє ся для суспільства і уживає ся рівномірно самим суспільством, а не капіталізм.

І ми бачимо, що деякі капіталістичні правительства найшли ся в такім трудним положенню, що раз-не-раз мусять хапати ся в нинішній кризі так званого "военного соціялізму" — перебирають тільки на час війни деякі індустрії і промисли в руки приватного посідання під свою контролю з тим застереженєм, що по війні вони знова віддадуть їх в руки приватним капіталістам.

ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ СЬВІТА.

(Продовжене).

Продукційні сили Німеччини еще 15 літ тому назад дійшли до тої степени розвитку, коли вироблених продуктів не лише вистарчало для заспокоєня внутрішного (німецького), "національного" ринку, але еще оставались "останки". Сі "останки" вивозились за границю Німеччини і продавались там, де лише були "відчинені двері".

За послідних 15 літ німецький промисл (продукційні сили), маючи на своїй платній услузі найлучших учених і спеціялістів по всім галузям продукції, пастільки розвинув ся, що після заспокоєня величезної скількости продуктів промисл на заграничних ринках з "відчиненими дверми", все-ж оставались "останки". За послідні роки все більше і більше. І тут перед капіталізмом Німеччини повстало грізне питаня: що робити?

Відповідь отримано таку: Або при помочі уоружених пролетарсько-селянських мас по грабіжницьки зайняти малі і більші сусідні держави і поневолити їх та "укріпити" за собою, щоби переміняти в вірний і постійний ринок для збуту "останків" своєї кольосальної індустрії, або остановити розвиток продукційних сил і підчас одної пресарної кризи втратити свое панованє над "власним" народом, котрий, незадоволений з тодішніх відносин, ... [illegible] ... що би [illegible] в [illegible] своїх [illegible] ... на [illegible] державу.

В сьвітовій політиці не було простору, щоби німецький клас міг розвинути свої пракції. Назувані вони всіх частк пустили ся на всі лики хотіли лиськи, щоби спасти своє "сьогодні", а "завтра хай буде хоч би й потоп".

Те-ж саме зробив німецький капіталізм і його вірні дворські собаки-юнкри.

Вони рішили цілою вагою як не можливо злочинів вберегати своє упривілейоване положене.

Великою перешкодою служив зорганізований німецький пролетаріят, котрий не так легко було ужити для своїх брудних цілий.

Відомі марксисти в роді тов. Лібкнехта, Рози Люксембург і др., стояли і стоять й по сей день на стороні інтересів пролетарських мас Німеччини держались і держать ся того погляду, що іменно тому, що німецький капіталізм закінчив розвиток продукційних сил внутрі самої Німеччини, він (капіталізм) закінчив свою прогресивну роботу, і що не прогресивна, а підла і злочинна задача рабунку і поневоленя чужих країв являєть ся не задачею пролетаріяту, а задачею капіталу для того, щоби — продовжити свої дні. Помагати капіталізмови в його клясовій задачі не є ділом пролетаріяту. В виду того, що капіталізм дозрів, то задачею пролетаріяту являєть ся знищене капіталізму і імперіялізму та заложене при помочі революційної, клясової борби всіх продукційних сил краю і передане їх в руки продуцентів (народа). Тов. Лібкнехт і його однодумці говорили, що клясовою задачею пролетаріяту являєть ся не поневолення пролетарів других країв, а навпаки: повна з ними солідарність, братерська дружба, котрою буде нанесений страшний удар, єсли німецький пролетаріят стане орудем в руках лакайчивих "оборонців фатерлянду": юнкрів і капіталістів.

За свої сьмілі заяви, за чесну оборону пролетаріяту і його клясових задач тов. Лібкнехт був засланий в каторжну тюрму і прикований до тачки.

Але, на велике огірчене і нещастє як німецького так і всесьвітного пролетаріяту, серед "вождів" німецького пролетаріяту находились панове Шайдеманн, котрі зуміли одурманити голови робітників і переконати їх про те, що, рабівницькі наїзди і вишене пролетарів других країв для заборчих і рабівницьких цілий "своїх" капіталістів і юнкрів є ділом і задачею пролетаріяту.

(Дальше буде).

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР!
Бегровільські і доокличні Українці!
Подаєть ся отсим до загального відома, що Т-во Просьвіта ім. Мих. Павлика з Ламон, Альта. відограє в четвер, дня 8 серпня с. р. в Бегровільськім Народнім Домі представлення в 5-ох діях, п. з.
КАРА СОВІСТИ
Се є одна з найкрасших українських драм. Тому не тратьте нагоди, а приходіть самі і приведіть з собою других.
Початок о год. 8.30 вечером.
Ціни тикетів: мужескі 50 ц., женські 35 ц., шкулярські 15 ц.
Дохід призначений на докінчене Народного Дому в Ламон.
Комітет.

КОБЗАР Т. ШЕВЧЕНКА
вже вийшов в друку. Полотняна кольорова оправа, добрий папір.
Ціна $2.00
Брошурований 1.00
Замовлення шліть до:
SKLAD KNYZOK
850 Selkirk Ave.,
Winnipeg, Man.

ГОСПОДАРКА СОЦІЯЛІСТІВ В СТЕЙТІ ЮКАТАН.

Що сим часу пробуває в Ню-Йорку аргентинський професор Е. А. Пратто, котрий подає цікаві факти про соціялістичний рух в мексиканській провінції Юкатан.

Взагалі з сими відносинами в тій частині мексиканської републики й хочемо познакомити наших читачів, а радше вказати на те, що сі відносини в многих випадках можуть послужити за взір для инших країв, навіть далеко висших культурою, більше розвинених промислом і суспільним житєм.

Професор Пратто вказує на нечуваний зріст соціялістичного руху в Юкатан, де недавно вістав вибраний на уряд губернатора соціяліст, Кастро Моралес. Соціялісти завдячують свою побіду головно нині зелізнодорожних робітників, як першій і найсильнійшій організації в сій провінції. Теперішний соціялістичний губернатор Кастро Моралес був через довший час президентом сеї юнії. З сеї організації взяли собі примір і другі робітники і цілий Юкатан є зорганізований нині як найкраще.

Фактичний зріст соціялістичної партії, говорить Пратто, повстав через організацію і через побільшене ся льокальних союзів, які відповідають російським совітам. Сі льокальні союзи були вже відомі від самого почину революції Каранзи як Ліга Опору, а всі инші льокальні групи, які визнають ті самі засади, держали загальну контролю над союзами, що остаточно довело до зорганізовання соціялістичної партії.

Сила і значіне соціялістів дійшли до того, що проти Моралеса в виборчій кампанії не ставили навіть опозиційного кандидата. Реакційні елементи плянували поставити свого кандидата, молодого політика, знаного з радикальних поглядів, але соціялісти скоро пізнали ся на підступі і відчеркнули свою солідарність в той спосіб, що реакціонери випофали своїх кандидатів не лише до становище губернатора, але і на инші уряди.

Як далеко поліпшили ся в Юкатані услівя праці свідчить той факт, що робітники, які працюють на рілі при зборі конопель, заробляють тепер денно від 10 до 15 песів денно, коли заробляють від 20 до 40 песів. Землі, на котрій вони працювали перше як невільники, є поділена нині між робітників і кождий робітник є тепер господарем на своїй власній землі, де находить ся і його власний дім.

Управа і висилка конопель, з котрих виробляє ся шнури, посторонки, а навіть кошики — є майже одинокою промислом в цілій провінції.

Професор Пратто розказує подрібно про давнійші відносини в Юкатані, коли то робітники були силувані властителями землі працювати на рілі як невільники. Революція змінила все те основно. Нині сильна робітнича організація оперта о соціялістичну програму не допустить до того, аби вернули ся старі часи, се є вже нині просто неможливістю.

Про працю дітей нема що й говорити. Для дітей призначена лише школа і більше нічого. Праводавче тіло в Юкатані складає ся тільки з одної палати послів, так отже соціялісти, маючи більшість в палаті послів і маючи свого губернатора, контролюють цілу провінцію.

Дальше проф. Пратто твердить, що суспільна і промислова відбудова Юкатану завдячує богато праці генералови Альварадо, військовому губернаторови з рамени президента Каранзи над трома провінціями: Юкатан, Табаско і Шіапас.

З хвилею коли Моралес вістав вибраний губернатором, ген. Альварадо зріг ся власти цивільного губернатора в провінції Юкатан, задержуючи собі тільки власть військову, яка в теперішних обставинах зводить ся до зера.

Інформатор кінчить про Юкатан в той спосіб: провінція Юкатан числить 35.000 населення. Військова залога числить заледви 550 жовнірів; в цілій провінції є около 900 шкіл, а економічне житє представляє ся в той спосіб, що продукція є знаменито зорганізована, одним словом, є се одна з найлпіше управляючих і зорганізованих републик з сьвітлим народним господарством.

У ВЛАДИВОСТОЦІ ПО РОЗІГНАНЮ СОВІТА.

Поверх місяць тому назад, Чехо-Словаки, відїзджаючі з Росії через Сибір і Японію на французький фронт, заняли були місто Владивосток. Тоді, як доносили депеші, розігнано там тамошний Совіт роб., сел. і солд. делегатів і тим самим скасовано у Владивостоці совітську власть, а бо як дехто говорить — власть большевиків. Більше інформації про житє у Владивостоці по тім перевороті не було. Аж послідними днями появились в газетах маленькі телеграми, в котрих доносило ся, що підчас муніципальних виборів у Владивостоці большевики здобули більшість і тим самим будуть мати право контролювати місто.

Послідна почта принесла нам кілька чисел владивостоцької "Далеко-ї Окраини"-и. Сі числа є якраз з часів перевороту у Владивостоці, іменно 2 числа з місяця червня і з в почитку липня (переворот відбув ся 29 червня). Додати треба ще й те, що згадана газета є противбольшевицька і перед розігнанєм Совіта вона атакувала в нових числах совітську власть.

В "Дал. Окр." з 4 липня, в статі "Всі на підмерку" д. А. Е. Толін зазначивши на самім початку, що: "Положеньє, утворено в місті після перевороту в стають ся грізним і серйозним", пише дальше, що на його погляд нема надії на те, що до власти на Сибірі і у Владивостоці прийдуть большевики, а де —

"Положеньє в місті тим самим не меньше остает ся грізним.

По хвилі фактичній.

І по хвилі політичній.

Вже в перших хвилях перевороту разом з тою діяльністю, котру зорганізовано і загально вдержано і спокійно всім Чехо-Словаки в дійсною своїх воєнних задач — вже в перші хвилі памятного дня суботи бандити убили, відвалки суспільности, хуліґани і чорносотенці дали волю своїм темним новоттям.

Голоскання при арештованях і добровільний, своєвільний характер сих арештованів, знущане ся над робітниками, вломлюване ся в мешкання робітників, побиваня і проча підла гидота з усердєм доконувалась російськими любителями кулак, штурханця і розправлювання ся.

Военний операції, котру в своїх інтересах зробили Чехо-Словаки темні люди старались надати характер росправлюваня ся з політичними противниками.

Хапали за шиворот кождого, кого тільки підозрівали або обвинувачували в большевизмі. Прінціпи політичної мести торжествували вповні.

Недопустимі, грубі, брудні способи борбы!

Можливість таких проявів борбы еще не виключена і тепер, тому то саме положене рішучий в місті кваліфікують ся нами, як положене трівожне".

Дальше пише автор статі, що по перевороті 29 червня "була принята ідея емісаріату, включаючого в себе представників всіх клас населеня," для дальшого кермованя справами міста Владивостока і Сибіру. Однак —

"Сейчас такого емісаріату, такого органу нема. Ідея штучної кабінетно-утвореної коаліції екзаміну не видержала.

Мачні класи заняли рінку по зицію, кузно класову".

Для нас лишають ся тут до занотовання слідуючі факти:

Положенє у Владивостоці по розігнанію Совіта є грізне і по відже.

По розігнанню совітської власти у Владивостоці знущали ся над робітниками, вломлювали ся в їх мешкання, били робітників і доконували над ними инших підлих і гидких вчинків.

"За шиворот хапали" кожного підозрілого в большевизмі.

А дальше —

Утворити власть по розігнанию Совіта зі всіх клас людности не удало ся, бо "панующі класи заняли рінку позицію, вузко класову", значить вони его дали би ся тоді помагати державі, як би їм були привернені їх старі привілеї, себто панованє над працюючим народом.

А поверхно, за власти Совіту, "Дал. Окр." ніколи не писала, що положене у Владивостоці є грізне.

Що темні сили суспільности хуліґани, бандити і чорносотенці давали волю своїм вовкам.

А вже виключеним є, щоби там, де мають власть Совіти, побивав хтось робітників, знущав ся над ними і доконував рівних насильств.

Події у Владивостоці показують таком ясно, що за вибрики темних сил в Росії вже не можна бути відповідальне советом, або за суспільних [illegible] хуліґани і чорносотенці.

Переворот у Владивостоці показав также, що російський пролетаріят вже не може йти разом з буржуазією, бо вона ставить свою "вузко класову позицію" висше всего і не може згодитись на жадні уступки зі своєї сторони. Тому пролетаріатові треба ставити також свою класову позицію на перше місце і лише за ню боротися. Такими чином меньшевики і Апучни проти Совітів соц. рев. треба або ясно йти з буржуазією за її інтереси, або рівночо з нею вірати і злучити ся з тими, що не признають жадного компромісу з буржуазією — з Совітами. Про се пере конує як найкрасше становиско рос. буржуазії по скінченю власти Совітів у Владивостоці.

Пролетар.

ІНТЕЛІҐЕНЦІЯ І СОЦІЯЛІЗМ,

або що говорить К. Каутський на сю тему.

Так само як пролетаріят, так і інтеліґенція яко кляса є своєрідною відзнакою капіталістичного засобу продукції. Сей засіб продукції забирає панующим класам так богато часу, що вони не мають ані вільного часу, ані інтересу займати ся справами державної управи, або від давати єє штуці й наукам, як се робила афінська арістократія і поміщество за найкрасших часів католицької церкви. Усю вищу духову діяльність, що до нещо була привілеєм панующих клас, лишають вони тепер оплачуваним робітникам, і скількість сих професіональних учених, артистів, інженірів, урядників швидко побільшують ся.

Вони складають разом класу так званої "інтеліґенції", "нової середньої стан", але від старого середнього стану відрізняють ся вони насамперед браком осібної класової сьвідомости. Поодинокі їх верстви мають осібну станову сьвідомість, дуже часто — станову погорду, але інтереси кождої з сих верств є надто своєрідні, щоб розвинути серед них спільну класову сьвідомість. Їх члени належать до найрізнійших клас і партій, інтеліґенція достарчає кождій з них духовних борців. Одна частина з них боронить інтереси панучих клас, слугами яких богато інтеліґентів є по своїй професії. Друга-ж вважає справу пролетаріяту своєю власною справою. Більшість же є й досі переняток дрібно-буржуазним сьвітоглядом; се висовуєть ся не тільки тим, що більшість інтеліґентів походить з дрібної буржуазії, але й тим, що їх соціяльне становище як "середнього стану" являло з себе подібне до дрібно-буржуазного посередне становище між пролетаріятом та панучими класами.

Сі верстви інтеліґенції, як ми висше зауважали, усе більш заходжують ся симпатіями до пролетаріяту і соціялізму. Позаяк вони не мають ніякісь певних класових інтересів та задачи своїй професії найлекше переймають ся науковими поглядами, тому-то й можна їх найлекше приєднути до певних партій за помічю наукових доказів. Теоретичне банкротство буржуазної економії і теоретичне, перевага соціялізму мусіли стати для них ясними. До того-ж вони все більше та більше починають відчувати, що иньші класи приму ють до того, аби все більше принизити штуку і науку. Даліми, врештою, імпонує успіх, невпинний поступ соціял-демократії, особливож коли його порівняти з невпинним занепадом лібералізму. Таким-то чином прихильність до робітників і соціялізму стає популярною між інтеліґенцією; навряд чи знайдеть ся тепер такий салон, в якому би не здибали би ся з одним або кількома "соціялістами".

На жаль вони складають лише одну частину буржуазії і се не ту, що пише і промовляє від імени буржуазії, а не ту, якою направляєть ся її діяльність. Людей-же, як звісно, а також і класу треба пізнавати не по їх словах, а по її ділах.

До того-ж се частина буржуазії, в якій розвивають ся симпатії до пролетаріяту, є найменше здатною до боротьби і нем ше усього бажне її.

Раніше, коли соціялізм такі бачено і серед осьвіченої маси, як злочин або дурноумство, буржуазні елементи могли брати участь в соціялістичному руху лише зірвавши з цілим буржуазним сьвітом. Хто тоді з буржуазних кругів продирав ся до соціялізму, той потребував значно більше енергії, революційного запалу і переконаня між пролетар. Тому-то в соціялістичних рухах тої доби саме сі елементи були завше найрадикальнійшими і найреволюційнійшими діячами.

Зовсім не то бачимо ми тепер, коли соціялізм дістав вступ до сальонів. Не треба тепер жадної особливої енергії і жадного зривання з буржуазним суспільством тому, хто хоче звати ся соціялістом. Отже й не диво, що усе більша скількість сих нових соціялістів лишать ся перенятою традиційними думками та почутями але ставими їхній класі.

Метода боротьби інтеліґенції однак цілком иньша між пролетаріяту. Пролетаріят має бо гантву і силі зброї протиставити свою численну перевагу і тісну сполучність своїх класових організацій. Інтеліґенція-ж ми слезно незначна і не має жадної класової організації. Її єдиною зброєю є переконування словом і письмом, боротьба "духовою зброєю", "моральна перевага", і сальонові соціялісти хотіли-б і пролетарську класову боротьбу рішити сею зброєю. Вони виголошують, що готові зараз дати моральну поміч пролетаріятови, але лише під умовою, що він зречеть ся вживати насильства не лише там, де воно не може довести до бажаної мети — в таких випадках і самі пролетарі зрікають ся від нього — але й там, де воно обіцяє успіх. Тому-то пильнують вони здесередкувати ідею революції, представити її непридатним засобом. Вони пильнують відокремити від революційного пролетаріяту його соціяльно-реформаторське крило, значить помагати роздільню і ослабленню пролетаріяту.

Се досі єдиний практичний наслідок початкового ся навертання інтеліґенції до соціялізму.

Н. Андрєєв.

ПОЧАТКИ РЕЛІГІЇ.

(Продовжене).

Короткі кажучи, як віра в душі небіжчиків помалі переймала в віру богів, водолярів вселайту, так і почитуванє зображень небіжчиків перейшло у віру в ідоліа.

Та сама з висою повагою і побожностю відносини ся люди до духів і богів, одначе вони не завсіди були покірні. Чому людина покликала ся духам? Вони сподівала ся одержати від них поміч, для сього вона їх годувала, малювала і взагалі дбала про них. Коли, не знаючи на те, вона не одержувала бажаного, то дуже обурювала ся на них. В Китаї неприміре серед простого люду бувають такі випадки: Просять люди ідоліа зробити щонебудь, приносять їм жертву — все даремно. Тоді обурені вірні бють ідолів, привязують їх нужденою, волочать по болоті, щоби як слід покарати за свої даремні видатки. Коли в сей час вийде, що їх бажаня і молитви справджують ся, вони миють ідоліа, одягають їх і знову ставлять на давнім місци; при сім вони падають перед ними на землю і просять вибачення. Те саме діють ся й у богатьох иньших народів.

Віра в ідолів дуже-тісно вяжеть ся з вірою у фетішизм. Та що таке фетіш? Се така річ, в котрій на думку дикунів перебуває дух. Фетішом може бути кожда річ: камінець, гачірка (онуча), дерево, скала, пальма і т. д. Властиво, навіть ідола можна назвати фетішом. Та тому, що ідола являють ся зображенями певних людей і богів, то фетішами почали звати всі иньші річи, до котрих молять ся люди. Цікаво знати, як повстала віра в фетішів?

Вона розвивала ся рівними дорогами, але всі ті дороги йшли з одної точки — з віри в души померших. Душі живуть скрізь: у воді, на землі і в повітрю. Вони невидимі, але можуть зробити ся видимими, коли увійдуть в яку небудь річ. Коли гора, котра чому небудь нагадувала дикунови людську голову, зараз ставала для нього фетішом. Ось він побачив дивовижного вигляду старе і майже без листя дерево, з двома-трома поломаними галузками; усім своїм виглядом воно нагадує людину, що розкинула руки. Дикунови зараз здаєть ся, що тут поселив ся дух і дерево стає для нього фетішом, до котрого він молить ся. Взагалі все дивне і незрозуміле, не таке, що він звичайно бачить, робить ся для дикуна фетішом. Мешканці одної місцевости в Африці звуть мушлі (черепахи), яких вони перед тим не бачили, "дітьми бога". Богато дикунів, що вперше побачили европейські кораблі, котрі вдивували їх своїми розмірами, думали, що се боги. Самки, які відомий мореплавець Кук лишив на одним з островів Великого Океану, тем зробили ся фетішом — місцеві дикуни почали молити ся до них. Про одного маріа в Америці оповідають, що він все незрозуміле для себе зве духом. Перуанці покланяли ся всьому в природі, що здавало ся їм неподібним до звичайних річей; на їх думку в кождій такій річи перебуває окремий бог.

Народи, що не знають віри в предків, не мають звичайно і фетішів. Фетішизм (себто віра в фетіші) не був поширений також і серед тих народів, котрі хоч і вірили в душі небіщиків, однак не виробили ще способів, як молити ся до них. Все се народи дуже неосьвічені і дикі. Навпаки такий осьвічений нарід як Індуси (мешканці півострова Індії в полудневій Азії) були дуже віддані фетішизмови. Кожда жінка покланяла ся кошикови, в котрім вона носила або перехоувала рівні річи; так само молила ся вона і до ручного млинка до мелення рижу і взагалі до всіх знарядів, потрібних для її праці. Тесля молить ся до своеї сокири, пили та иньших інструментів і приносить їм жертви. Те саме робив і брамін (сьвященик) відносно палички, яку він уживав до писаня і жовнір — до своєї зброї і камінар до свого молотка.

Ясно, що дуже неосьвічені дикуни не розуміють фетішизму. Щоб дійти до нього, треба навчити ся думати. Наприклад Бушмени (найдикший нарід в Африці) вірять в душі небіщиків, але не мають ніякого понятя про фетішів. Чому? Бо вони незвичайно дурні. Колиб вони більше думали, то конче дійшли би до фетішизму. Иньші дикуни міркують так: душа небіщика живе, вона приходить до живих у сні; таких душ богато — вони скрізь; вони можуть являти ся людині під усякими виглядами і можуть оселити ся в кождій річи. Та Бушмени не можуть так міркувати — се за тяжко для них. Тільки люди, що перейшли довгу і тяжку дорогу розумового розвитку, прийшли до фетішизму. Звичайно в дальшим розвитку люди покидають і фетішизм, бо він робить ся для них сьмішним і диким. Але й досі буває, навіть у осьвічених народів, що люди молять ся до рівних річий, в котрих, на їх думку, перебуває божественний дух. То пережиток старини.

IX. Віра в зьвірів, ростини і природу взагалі.

Богато рівних народів, розкинених по всіх кутках земної кулі, молять ся до рівних зьвірів. В одних місцях почитують змії, в других мавпи, в третих медведів, воли і т. д. Звідки се взяло ся? Відповідь ясна: до зьвірів моляться тому, бо думають, що в них перебувають души померших людей. Та як могла людина прийти до такого вірування?

В темних печерах, де часто ховали покійників, живуть рівні птахи і зьвірі: сич, сова, дилки. Вони літають тільки в ночи і люди їх мало знають. До того живуть вони в опущених місцях, де рідко бувають люди. Коли людина приходила вклонити ся душі помершого родича, або случайно йшла поуз такої похоронної печери, вона бачила часом, як звідтам вилітали сі дивні істоти і лякала ся. Зрозуміло, що вони видавали ся переляканому дикунови душами небіщиків. Значить треба їх поважати і молити ся до них. (Дальше буде).

ВОЄННІ ПРИГОДИ НІМЕЦЬКОГО ДЕЗЕРТИРА.

XVIII.

БОЇ В АРГОНАХ.

(Продовжене).

Тогож дня ми дістали розказ атакувати ворожі позиції і через се ми мусіли бути на своїх місцях вже о семій годині рано. Точно о пів девятої годині 67 полк мав розпочати атак в супроводі своїх саперів. З гранатами в руках ми були віддалені від ворожих окопів всего яких двайцять ярдів. Як всі так і сей атак був попереджений пігодинним вогнем артилерії. В сім випадку артилерія мусіла бути дуже обережною, бо віддалене між нашими в ворожими позиціями було дуже мале. Найдальше віддалене ворожих позицій від наших окопів було в деяких місцях на яких три сотки ярдів. В місци де я находив ся віддалене було всего лише на двайцять ярдів. Точно о осьмій годині артилерія почала гриміти на ворога. Перших три стріли впало в наші окопи, одначе слідуючі падали на французькі позиції. Артилерія випробувавши перше віддалене, ударила відтак в ворожі окопи з великою точністю, звідки продирав ся тільки вояк раннєх. Офіцир від артилерії обсерував все з першого нашого окопа і давав дальші розпорядження артилеристам по телефоні.

Точно пів до девятої артилерія замовкла і ми рушили вперед. Але 11 компанія 67 полку попала в так сильний огонь французьких машинових карабінів, що пістьмайцятьох жовнірів впало відразу, тільки показавшись з своїх окопів. Кождий старав ся добічи до ворожих окопів як тільки можна було скорше. Ворог оборонив ся в своїх окопах, які були переповнені всюди водою і болотом, з великою завзятістю. І тут розпочала ся тепер рукопашна борба. Ми убиваючи своїх опонентів, стояли по коліна в воді. Тяжко ранені жовніри лежали заритті в болоті, звідки лише їхні носи і усте настаяли понад воду. Але що нас се обходило! Ми вважали ся, щоби скорше очистити цілу позицію від ворога і укріпити її на случай контр-атаків. Так, ми здобули кілька ярдів Аргонів, але се коштувало нас богато жертв. Сі самі окопи переходили вже поверхно кілька разів з рук до рук шляхом контр-атаків.

Тепер почали акцію французькі "мули", себто французька гірська артилерія. Понаки мули перетягали сі армати з місця на місце, жовніри в Аргонах й назвали їх коротко "мулами". Се є дуже легкі армати і звичайно стріляють від 50 до 100 ярдів позаду окопів. Тепер понад нашими головами тільки і було чути свист куль з сих армат, що падали десь в наші задні окопи. Німецькі жовніри дуже лякались сих "мулів", бо вони звичайно стріляли цілими днями і ночами. І так день за днем ми жили в шорах більшій мукі.

XIX.

РІЗДВО В ОКОПАХ.

Нарешті надійшла зима. Ночами було дуже зимно, а помимо того ми мусіли бути в службі засідали через 48 годин без ніякого відпочинку. Не зважаючи на величезні втрати, кождого тижня діставальсьмо розказ виконувати атаки. За чотири місяці мого побуту в Аргонах, ми заледви здобули 400 ярдів території. Якою ціною в людях ми здобули сей малий кусок французької території посьвідчить те, що декотрі полки (пр. 145, 67, 173 і батальон Гіршберга ч. 5) мали тут свої власні кладовища. Коли нас забирали з Аргонів, на наших кладовищи було більше гробів, чим в полку оставалось живих. 67 полк поховав на сім кладовищи поверх 2.000 людей. Не було одного дня, щоби обійшло ся без жертв, в "днях атакування", смерть мала надзвичайно богаті жнива. Розуміє ся, серед таких обставин жовніри були цілковито оголомшені. Так як колись вони йшли регулярно до праці, щоби заробити на вижиклене жінки і дітей, так тепер вертали все регулярно до окопів, щоби убивати своїх противників. Мордоване себе взаїмно було щоденним занятєм. Коли між ними йшла загалі яка небудь розмова, то се була лише про тяжка престолонаслідника, лейтенант-генерала фон Мудра та командата 16 армейського корпуса.

Всі жовніри, що були в Аргонах належали до 16-го армейського корпусу, до 33 і 34 дивізій інфантерії. Я ніколи не бачив в окопах ані престолонаслідника ні фон Мудра. В штаб престолонаслідника входив також старий генерал-фельдмаршалок князь фон Гезелер, бувший командант 16-го армейського корпусу, чоловік, що колись в часі мира був відомий як грізний убійця невільників. Сю "трійцю" як ми звали престолонаслідника, фон Мудра і князя фон Гезелера, наші жовніри більше ненавиділи чим Французів з оружієм в руках, що чигали на наше мізерне житє.

Престолонаслідникови, геть там далеко позад фронту, не справляло ніякої трудности хапати взятком "Бийте їх сильно!" а відтак ціною тисяч людського житя робити себе популярним в дома, там, де патріоти сидять собі в теплій хаті коло стола і попиваючи пиво нарікають, що ми не йдемо на фронті великим кроком вперед. Фон Мудра має ордер "Pour la merite"; вони абсолютно не думають про своїх жовнірів, які місяцями цілими не скидали чобіт з своїх ніг ані не бачили ліжка; жовнірам достарчували лише куль так якої-такої їди, котру все одно з'їдали черви та миша, що замножили ся в окопах на цілім фронті.

(Дальше буде).

Відділ У. С. Д. П. в Свот Оншав, Онт.

"НА РОЗУМ ЛІБЕРАЛЬНОМУ ХВОСТОВИ."

Ред. "К. Ф." передруковує з "Роб. Народа" цілі сторони новинок.

Переглядаючи місцеві українські газети мені нераз впадало в очи, що в "К. Ф." є передруковані цілі колюмни новинок з "Р. Н." Одначе я не звертав на се великої уваги, — прецінь нераз буває таке, що одна газета передруковує статі і новинки з другої газети. Що-ж лише до "К. Ф.", то всім є дуже добре відомим фактом, що там крім двох-трох новинок з війни писаних самим редактором, решта новинок є переберана з других укр. газет.

Вхопивши до рук послідне ч. "К. Ф." (з 2 серпня) мені прийшло на думку обчислити, кілько новинок передрукував ред. "К. Ф." з "Р. Н." і чи повірить читач, до якого заключення я прийшов? Прямо неімовірне! В послідних ч. "К. Ф." є передруковано з "Р. Н." пять і більше як одна четверта колюмни новинок. — Се значить, що як дати їх всіх на першу сторону, де займає більше як одну колюмну заголовок газети, то в "К.Ф." буде майже ціла фронтова сторона новинок взятих з "Р. Н."

Гикавий може схоче викручувати ся "сіном", що всі укр. газети беруть новинки з англійських газет і тому в него є ті самі новинки, що й в "Р. Н." Одначе сим він не викрутить ся. Дехто переберає новинки з англійських газет в цілости, дехто їх скорочує; дехто перекладає з англійського лішше, дехто гірше; а навіть як би і два однаково вчені редактори писали в англійського одну і ту саму новинку, то вона не вийде дослівно однаково, бо один чоловік будує речене з англійського на українське в такій формі, другий в трохи іньшій, один уживає таких слів, другий иньших. Отже як в якійсь газеті появить ся слово в слово така сама новинка, яка була вже передтим в котрійсь газеті, то се знак, що вона видатом переберана. Зрештою, всі ті новинки в "К. Ф.", про які я згадую, були в попередних числах "Р. Н.", а не рівночасно з "К. Ф.", отже чому Гикавий не містив їх в "К. Ф." попередно.

Тому я ще раз повторяю, що таких новинок, що були подані в "К.Ф." слово в слово так само як вони були поміщені в попередних числах "Р. Н.", було поверх 5 і одна четверта колюмни, або майже ціла фронтова сторона. Коли-б ред. "К. Ф." відмекував ся від сего, а можу сказати йому, які заголовки (декотрі були в них інакші, як в "Р. Н.") мали сі новинки в "К. Ф." і на котрій стороні були на друкованї, а які мали заголовки і на котрих сторонах та в котрих числах були вони в "Р. Н."

Ще одно є тут замітне. Декотрі новинки бере Гикавий з "Р. Н." живцем з заголовками, а декотрих новинках змінює заголовки, а в тих, котрі були в давнійших числах "Р. Н." викидає дату і місцевість, звідки телеграма прийшла і містить лише саму новинку. Всі новинки окрім зміни декотрих заголовків подає без жадної зміни, що й вказує сьвідчить, що вони взяті з "Р. Н.", а в одних місцях зробив виимок. В новинці про заборону Троцького рос. революційним жовнірам помагати французьким і англійським офіцирам в Росії, він перевінчив перше імя Троцького Лев на Лейба, а решта цілу новинку подав ту саму — все решта було для него добре... Що за дурна голова, і яка велика ненависть до Жидів мусить бути в погромницькій души ред. "К. Ф."?!

А вже верхом "редакторської роботи" Гикавого була новинка про убите німецького команданта на Україні, ген. Айхгорна. Першу вістку про сю подію подали англійські газети в вівторок в полудне. "Р. Н." в минувшої середи був вже готовий в вівторок по полудни і в нім була поміщена ся новина про убите Айхгорна. Новинка була така велика як в англійських газетах. Вечірні вівторкові видання англійських газет подали обширнійші вісти про замордованя Айхгорна, а в середу подали вже всілякі коментарі сьвітових газет та вислови "великих людий" з приводу того убійства. "К. Ф." виходить в пятницю і був вже готовий в четвер вечером. Редактор "К. Ф." мав цілих два дні часу на написане новинки про убійство Айхгорна і що важнійше, мав про се убійство богато ширші інформації в англійських газетах. Одначе він взяв готову коротку новинку про сю подію з "Р. Н.", написану тоді, коли ще не було ширших вістий про убите Айхгорна і передрукував в "К. Ф." Передрукувавши її ред. "К. Ф." дав в своїй газеті великими буквами перший заголовок про убите ген. Айхгорна... Чи є ще де такий редактор щоби так редагував газету? Не думаю, щоби такий де був.

І тому я питаю на отсім місци ред. "К. Ф.", "старого, поважного, розумного і розсудного журналіста", чому він користує ся працею "хлопчиків, прихвостнів, прищіпок, зарозумільців, пустельників" і пр. і пр., як се він називає робітників з редакції "Р. Н."? Чому ті "хлопчики, прихвостні і прищіпки" від "Р. Н." не йдуть купувати розуму до ред. "К. Ф.", котрий уважає себе за розумного і поважного редактора і не переберали ще з його газети ніколи ані одної лінійки, а чому він, "поважний і розумний" редактор береє від таких "хлопчиків, прихвостнів і прищіпок" як редакційні робітники в "Р. Н." по 5 і поверх чверть колюмни новинок-матеріялу до одного числа своєї газети? Як се зрозуміти і як погодити?

"One cannot reason with the beast".

Отсе слова, котрі сказав ред. "К. Ф." в посл. ч. своєї газети у відповідь "Осі" з "Р. Н."... Треба лише спитати ред. "К. Ф.", кого він розуміє під словом "beast"? Кождий, хто лише читав "К. Ф." мусить признати, що Гикавий послугуєть ся в своїй базграннині на свого противника брехнями, сплетнями, лайками і нападами і ніколи не відповідає до річи, отже... вкраз до него влучно відносить ся: "One cannot reason with the beast".

Новий доказ штубацтва редактора "К. Ф."

В послідни ч. "К. Ф." редактор тої газети пише, що правительство Керенського було соціял-демократичне правительство. Тут то вже таки вершок "ignorance" ред. "К. Ф." Цілий сьвіт як буржуазний так соціялістичний знає і пише, що правительство Керенського було коаліційне (буржуазії з соціялістами), а ред. "К. Ф." пише, що воно було соціял-демократичне... Не знати: "чи сьміяти ся, чи плакать, чи строїти жарти" — над такою тупою головою ред. "К. Ф."...

Ось.

ДОПИСИ.

РОБІТНИЧЕ ВІЧЕ В ФОРТ ВИЛІЯМ, ОНТ.

Дня 21-го липня с. р. наш відділ У. С. Д. П. устроїв велике віче з приводу прибутя до нас т. М. Книжевича з Вінніпегу. Віче відбулось в Фінляндській соціялістичній галі. На вічу предсідателював т. В. Рихлівський. Першим промовляв на вічу т. Книжевич, котрий в своїй двогодинній палкій і зрозумілій промові пояснив ціль і значіне Укр. Роб. Дому в Вінніпегу. Тов. Книжевич перейшов також історію капіталістичної суспільности, та виказав, що капіталізм не може дальше провадити сьвіта, а навіть не може сам істнувати і тому мусить упасти а його місце займе соціялізм. Промову т. Книжевича присутні перерывали гучними оплесками. Потім приступлено до збирання жертв на Укр. Роб. Дім в Вінніпегу і зібрано на сю ціль $70.40. (Зібрано лише таку суму тому, що вже попередно ту було зібрано $140.00). По скінченю колекти т. предсідатель покликав до слова т. В. Брилянського, котрий представив присутним, яку гнилу "просьвіту" ширять патріоти серед укр. робочого люду, та взивав присутних, щоб вступали в ряди У. С. Д. П., бо лише там можна дістати дійсну просьвіту. Публика нагородила промову т. Брилянського оплесками.

На сім т. предсідатель замкнув віче.

Робітниче віче в Вест Форт Виліям, Онт.

Того самого дня о год. 8-ій вечером заходом відділу в Форт Виліям відбулось друге велике віче в Укр. Нар. Домі Т-ва ім. Запорожська Січ в Вест Форт Виліям. На сім вічу предсідателював т. Т. Підскальний. Першим бесідником був т.Брилянський, котрий говорив що нині рівні товариства мусять вести таку просьвіту, яка веде до поліпшеня економічних обставин членів тих товариств. Щоби можна виборoти для всього працюючого народу краще житє, треба покидати всі ті "просьвітні" товариства і вступати в ряди У. С. Д. П. Його промову нагородили присутні щирими оплесками.

Другим бесідником був т. Книжевич, який у своїй двогодинній промові висказав дійсні причини всього людського горя. Він говорив також про російську революцію від перших її початків по нинішний день. Тов. Книжевич говорив про малу сьвідомість укр. працюючого народу в Канаді. Де той нарід мав нагоду просьвічатись, спитав т. Кн. В церквах, чи в тих "просьвітніх" домах, в яких два три рази на тиждень устроюють ся танці, а відчиту не ма ані одного в році? Проч з такою "просьвітою"! (оплески). У Вінніпегу товариші приступили тепер до будови Українського Робітничого Дому і звертають ся до Вас, товариші, з горячою просьбою о поміч не для себе, а для Вас, а лише для нас всіх.

Приступлено до складаня жертв на Укр. Роб. Дім і зібрано $70.50. Майже сі самі товариші вже були раз зложили на сю ціль $68.70.

Тов. предсідатель подякував щиро за жертви і замкнув на сім віче.

Я від себе скажу, що наколиб в кождій місцевости зібрати бодай таку суму на Укр. Роб. Дім, то певно, що за три-чотири місяці ми вже були-б в своїм власнім Укр. Роб. Домі.

Ану, всі як один офіруйте що по 10 - 15 - 25 дол., а сим покажете свою щиру симпатію до сего так великого діла. На сім місци я складаю в імени нашого відділу щиру подяку фінляндським товаришам і Т-ву ім. Запорожська Січ в Вест Форт Виліям за винайменє нам безплатно галь на сі два віча. Честь і слава вам, товариші.

[illegible], відд. секр.

Комітет Будови Укр. Роб. Дому в Вінніпегу складає від себе щиру подяку всім жертводавцям з Форт Виліям і з Вест Форт Виліям.

Ком. Буд. У. Р. Д.

ОБРАЗОК КАПІТАЛІСТИЧНОЇ ЩИРОСТИ.

Торолд, Онт.

В тутешній фабриці "Бівер Борд Ко." працював укр. робітник Гр. Семенюк і стратив одну руку. По довших коровóдах компанія приймала його назад до роботи по 22 ц. на годину, в той час коли робітники брали по 33 ц. на годину. Згаданий робітник почав упоминати ся в суперінтендента підвисшени платні, бо він займає місце здорового робітника, однак з его просьби не вийшло нічого. Як компанія підвисшила робітникам платню о 2 ц. на годину, то Гр. Семенюк не дістав жадної підвишки. Тоді він написав до компанії, аби она дала єму гук до руки, при помочи якого єму булоб богато лекше працювати і щоби дала єму роботу на ярді, деб і він міг брати по 35 ц. на годину. Компанія так "змилосердилась" над своїм робітником калікою, що замість підвишки платні дала єму "гайл", як то називають, себ то відправила від роботи. От так капіталісти обходять ся з робітниками, котрі є меньше способні до праці по їх думці, а робітники ради зиску всяких дармоїдів тратять руки, ноги, а навіть і житє...

О. Щур.

До відома членам відділу в Форт Френсіс, Онт.

Подаєть ся до відома членам відділу У. С. Д. П. в Форт Френсіс, Онт., що в неділю, дня 11 серпня, с. р., о год. 2-ій по полудни відбуде ся в Фінляндській галі спеціяльний мітінг відділу, на котрий кождий член повинен обовязково прибути.

Заряд.

[illegible] Українська кравецька робітня [illegible]
The Merchant Tailor
804 MAIN ST., WINNIPEG. Phone St. John 185.

ЗІ ВІДДІЛУ В ПОРТЕДЖ ЛЯ ПРЕРІ, МАН.

Хв. Редакціє: —

В "Історії Т-ва "Зоря" в Портедж ля Прері, яка була поміщена свого часу в "Р. Н." не було подано вірно всіх фактів від основи сего товариства. Тому ми на отсім місци хочемо поробити деякі додатки і уваги. І так: першими товаришами, що підняли справу будови власного дому товариства були: О. Демчук, Ю. Ферлей, О. Грабовецкий, П. Дзамак і І. Кушнерик. Найбільше помогли матеріяльно будові дому, позичивши на сю ціль по $50.00 слїдуючі т. т.: О. Демчук, т-ки: П. Микитюк, Олена Грабовецка, Анна Дутчак і І. Кушнерик. На будову зложили товариші і товаришки $250.00. Готівки в касі було $150.00, за що куплемо льоти вартости $125.00. Решта жертв від товаришів і товаришок були по $10.00. Урядники Т-ва в 1917 р. були: Дм. Мандрусяк, предсїдатель; Ст. Амбросяк, секретар і О. Демчук, касієр, які зібрали $335.00 фонду і тоді взялись успішно до будови. Вартість будинку виносить тепер около $2.000.

М. Рурак, секр. відділу.

РОБІТНИЧЕ ВІЧЕ В ЕСПАНОЛА, ОНТ.

Дня 30-го липня с. р. наш відділ ч. 130 устроїв велике віче з приводу прибутя до нас т. М. Книжевича з Вінніпегу. Віче відбулось в хаті т. М. Рогожинського. Около 8 години вечером хата була вже переповнена укр. робітниками. Віче отворив т. А. Кінш, організатор відділу. Предсїдателем зістав вибраний т. В. Козаченко. Першим говорив т. М. Книжевич. Він в своїй двогодинній, ясній і рівній промові перейшов історію робітничої класи від найдавнійших часів аж до тепер; він представив також, як жие і визискує робітників панська класа. Потім він почав говорити про те, що укр. съвідоміші робітники в Вінніпегу будують свою власну хату, Укр. Роб. Дім, в котрім будемо мати спромогу вичувати ся на добрих борців за інтереси пролєтаріяту. Однак їм треба дати помочі, бо самі вони перетяжені працею. Приступлено до складання жертв на Укр. Роб. Дім і зібрано $56.75 (ту вчисляєть ся також $6.75 зібраних попередно т. Д. Москаликом), а також продано за $1.50 посткартів. Потім товариші почали дискусію над збудованем своєї власної хати. По довшій дискусії ухвалено купити лот і взятись до дальшої праці. Всі товариші прирекли, що від нині почнуть ширійше працювати над осьвідомленем робітництва як се робили дотепер. Причиною повільної праці у відділі було те, що не було де винаймити льокалю; але тепер, як збудуємо свій дім, то ми відзискаємо те, що перше втратили.

Від себе ми кличемо до всіх тутешних робітників: вступайте в наші ради, щоб в наших рядах збільшувалась наша класова съвідомість, щоб щезала темнота. Помагайте товаришам в Вінніпегу докінчити Укр. Роб. Дім. Тому всі до праці, а побіда буде по нашій стороні.

Ваші в борбі за соціялізм,

За віче,
В. Козаченко, предс.,
В. Луців, секр.

НАРЕШТІ ВЖЕ ПОКАЗАЛО СЯ, ДЕ ПРАВДА.

Торонто, Онт.

Дорогі Товариші! Вам всім відомо про укр. вільну школу ім. М. Павлика, зорганізовану з прибутєм П. Крата до Торонта. Учеником тої школи став і я, бо я бажав і бажаю науки. Отже з початку Кратової науки кождий був з неї задоволений, але як се не було довго. Крат мав як вільна загал робітників відносить ся до него, тому він старав ся оправдати себе і не починав в школі жадної "політики". Але скоро він побачив, що студенти є з него задоволені і вони обороняють його від всіляких нападів. Він потрафив себе так "оправдати", що не можна було знайти в нім жадної вини. Так і зараз Крат почав виступати зі своєю поганою "політикою", так що майже не було такої людини, щоби він не назвав її всілякими огидними словами. Окрім того він називав навіть таких людий, яких кости давно вже спочивають в землі, як прим. пок. І. Франко, М. Павлик, та инші. І то так погано висловлював ся, що до трох місяців осталось зі сто його учеників лише половина. Але він нічого собі з того не робив, але став і їх називати так як і тих попередних, бо вони не хотіли годити ся з его думками. Отже ті решта учеників, що еще лишили ся, за раз сказали йому, щоб він більше не висловлював ся в таким словами і щоб залишив всяку "політику". Він обіцяв, що вже більше не буде нічого говорити ані робити, а лише буде викладати науки. Але не потревало се довго, бо зараз другого чи третого вечера повторив до ся те саме. І як почав вести далі ту "роботу", як почав їхати на кождого, хто йому не до вподоби, аж дойшло до того, що через него торонтонський відділ зістав розвязаний. А се стало ся лише завдяки роботі Крата і кількох його підпирачів, і то таких, котрі уважають себе визначнійшими. Але Крат на тім не спинив ся. Він давай робити "операцію" на У. С. Д. П. в Канаді і викидати тих закукурічених "відголосків", бо вони йому не в смак, а закладати староправер У. С. Д. Р. П. Ну і дійсно потрафив зробити... В неділю, дня 14 червня йду попри пресбітеріянську церкву і дивлю ся на вікно, а там видніють оголошеня, в котрім запрошують ся до церкви, а на оголошеню є великими буквами ім'я: П. Ч. Крат. Я став і не міг зрозуміти, що се є. Там сто раз а не раз він перед всіми товаришами вирікав ся пресбітеріянізму і прирікав, що поном не буде. Те, що він називав перше гнієм, темнотою, тепер сам в него заліз. Мене зацікавило оголошеня і я пішов до середини послухати, що Крат буде говорити. Ну, і почувем. Як я лиш вступив за поріг, Крат сам кадив всім встати і сьпівати. А на кінци сказав: приклоніть голови і помолім ся богови. Як почав він молебні говорити, то аж в церкви всі повтікали... Отже яку Крат роботу зробив в Торонто? Нащо гамбу для торонтонських товаришів, посїяв злобу і ненависть. Цілий бувший торонтонський відділ поділив ся тепер на кілька ворожих таборів, — се є его робота і его приклонників. Отже, дорогі товариші, знайте, хто такий Крат. Се людина повна злоби, заздрости і гніву.

Николай Гуцалюк, учасник школи.

ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ НА УКР. РОБ. ДІМ В ВІННІПЕГУ.

Збірки тов. Книжевича.

На руки тов. Книжевича зложили товариші в Форт Вилїям як слїдує:

А. Савчук $10.00
П. Талюк 5.00
П. Гринюк 5.00
П. Рябан 5.00
С. Жура 2.00
М. Фачун 2.00
В. Гаврилюк 2.00
Н. Чапорчук 2.00
Гр. Андрійчук 2.00
А. Кінах 1.00
Гр. Стрийк 1.00
І. Слободян 1.00
Д. Лазарів 1.00
П. Гречко 1.00
П. Могилатюк 1.00
І. Вако 1.00
Парано Паламюк 0.50
О. Комілюк 0.50
Ф. Морок 0.25
П. Савч 0.25
Разом $50.50

На руки тов. М. Книжевича зложили в Вест Форт Вилїям слід. т. т.:

М. Піскальський $10.00
(крім того зданка $15.00)
В. Пирушко 5.00
Ів. Погорілець 5.00
М. Шевчук 5.00
Я. Чорноус 5.00
Т. Піскальський 5.00
П. Бивлер 5.00
В. Рихлїсьський 4.00
Я. Дребіт (Форт Вилїям) 2.00
Г. Курко 2.00
А. Павлюк 2.00
А. Резюк 2.00
Н. Горянський 2.00
П. Чепеснюк 1.00
І. Павлюк 1.00
І. Чорнюк 1.00
Софія Комарянська 1.00
Ф. Мельник 1.00
М. Бучок 1.00
М. Олїйник 1.00
І. Немолайчук 1.00
І. Дребіт 1.00
А. Чорнюк 0.50
Т. Палагнюк 0.25
Разом $65.75

На подорож т. Книжевича зложили члени відділу У. С. Д. П. в Форт Вилїям $18.45.

Відділ в Форт Францес висилає з своєї каси $10.00, а т. В. Купчак дав $1.00.

Дорогі Товариші і Товаришки в Форт Вилїям і Вест Форт Вилїям!

Я, як репрезентант Укр. Роб. Дому в Вінніпегу складаю Вам щиру подяку, що Ви повинно зложення попередно жертв на Укр. Роб. Дім підчас побуту у Вас т. Поповича, не відмовили ся знова зложити датки на висше згадану ціль. Ви показуєте тим своє щире бажане бачити вибудованим в як найкоротшім часї Укр. Роб. Дім в Вінніпегу. Я вірю сьвято, що Ви так довго будете працювати для сего Дому, доки не побачите його укінченим. Тому до праці, товариші. Відогравайте представленя, робіть концерти, забави в дохід Укр. Роб. Дому в Вінніпегу.

Ваш в борбі за соціялізм.

М. Книжевич.

Збірка на хрестинах в Ф. Петрика, Колгурст, Альта.

Павло Гнатюк $5.00
В. Коцьмюк 2.00
К. Петрюк 1.00
Павло Шлемко 1.00
Марія Шлемко 1.00
І. Тимчук 1.00
П. Марусяк 1.00
Joe Pillittim (Італієць) 1.00
Ф. Петрик 1.00
Докія Петрик 0.50
Н. Шлемко 0.50
Параска Шлемко 0.50
С. Шлемко 0.50
І. Гаврилюк 0.50
Д. Жураки 0.50
Марія Жураки 0.50
А. Гнатюк 0.25
К. Гнатюк 0.25
П. Шлемко 0.25
Разом $18.75

Всім жертводавцям складаємо сердечну подяку.

І. Гаврилюк, тимч. секр.

Форт Вилїям, Онт.

Товариші!

Коли у нас був т. Попович я задекларував $10.00 на Укр. Роб. Дім в Вінніпегу і обіцяв вислати їх за кілька днів. Тимчасом я трохи спізнив і посилаю їх аж тепер, а пізнійше пішлю ще більше.

Ваш за Свободу,

Іван Е. Гоголь.

[illegible], Онт.

Дорогі Товариші!

По перечитаню Вашого листа, я сейчас радо спішу з поміччю Укр. Роб. Домови. Разом зі мною зложили також свої датки мої товариші. Імена жертводавців слїдуючі:

Д. Григор $5.00
І. Лідич 3.00
М. Палїйчук 2.00
І. Миколаївський 2.00
В. Волошин 2.00
О. Масїв (Хорват) 2.00
І. Піцул 1.00
Разом $20.00

Жертводавцям складаю щиру подяку.

Дмитро Григор.

[illegible], Альта.

Д. Гульчак $5.00
Н. Яворенко 1.00
М. Вівчарук 1.00
М. Робак 1.00
Я. Чапко 1.00
А. Кешпіка 1.00
Разом $10.00

Лєтбридж, Альта.

Олекса Конюк $5.00
М. Сеїдлянський 5.00
В. Гаврилюк 5.00
Т. Твердий 0.50
К. Бойчук 0.25
Д. Колаєка 0.25
Разом $11.00

[illegible], Альта.

І. Малешко $5.00
Михайло Кос 5.00
Юрко Малешко 1.00
М. Королик 1.00
М. Данилюк 1.00
Разом $13.00

Порт Колборн, Онт.

І. Юнгівон $5.00
С. Чорнюк 1.00
Разом $6.00

Дом. Крік, Б. К.

Т. Пилипчук $5.00
О. Рудюк 2.00
І. Бойчишин 2.00
С. Гоєвий 1.00
С. Сайко 1.00
С. Дикун 1.00
Ф. Шкварук 1.00
Разом $13.00

Кобалт, Онт.

І. Мацюк $3.00
А. Малета 3.00
М. Росїцкі 2.00
Разом $10.00

Елмвуд, Ман.

Ю. Сморіс $5.00
Гр. Шог 2.00

М. Топорівський, Тиф Ривер Фолс, Мінн. $10.00
І. Пертукс, Бискотейсінг, Онт. $2.50
Н. Корчак, Едмонтон, Альта. $2.00
Т. Варварів, Toronto Free Hospital, Weston, Ont. $2.00

Накладом "Робочого Народа"

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬ СЯ незвичайно поучаюча книжка

"ОСНОВНІ ЗАСАДИ КОМУНІЗМУ."

Переклад з німецького з передмовою В. Лещинського.

Ціна 15 ц. за примірник.

Ся книжка повинна находити ся в хаті кождого українського робітника і фармера. В ній він знайде все те, що кождому робітникови і фармерови під теперішню переломову хвилю треба знати. Щоби час не застав нас неприготованими до приняття нової доби, яка до нас зближає ся, обовязком кождого українського робітника і фармера є купити собі сю книжку і добре її перестудіювати.

Замовляйте її в книгарні "Робочого Народа".

Відділам і книгарням дає ся значний опуст, коли они будуть замовляти більшу скількість. Без гроший не висилаєть ся нікому.

ПОШУКУЮ

[illegible] Галичина. Всі три перебували тому два роки назад в Манітобі, а опісля в Саскачевані. Хто би про них знав, або они самі, нехай зголосять ся на адресу:

Ол. Боровик
Mother Lode Mine
64) Greenwood, B. C.

ПОШУКУЮ

свого товариша Василя Слободяна, з села Торгри, пов. Мізинець, Буковина. Тому 3 роки назад взяли його як воєнного плїнника. Опісля перебував в Філд, Б. К. Хто би про него знав, або він самий, нехай зголосить ся на адресу:

Wm. Parish
912 — 11th Ave. Regina, Sask.
64)

ПОШУКУЮ

свого стриєчного брата, Василя Чічки, як також краянів Івана Чучмана і Гриньки Шиварга. Всї три они походять з села Гарасимів, пов. Городенка, Галичина. Хто би про них знав, або оне самі, нехай зголосять ся на адресу:

Peter Chicka
Box 160 Anyox, B. C.
64)

РІЗАНЕ ДРОВ КОШТУЄ ВІД ТЕПЕР $1.25 ЗА КОРТ.

Подаєть ся отсим до відома мешканцям Вінніпегу, що різане дров машиною буде коштувати від тепер $1.25 за корт.

63) Комітет.

ЧИТАЙТЕ КНИЖКИ

Захар Беркут. Історична повість Івана Франка .... [illegible]
[illegible]
Жите і наука грецького фільософа Сократа .... [illegible]
[illegible]

Замовляння разом з грішми [illegible] на адресу:

SKLAD KNYZOK
806 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

Як Вам треба [illegible], напишіть до нас, а ми їх Вам [illegible].

ОГОЛОШЕНЄ
Dr D. M. [illegible]
лікар і хірург
отворив офіс на 807 [illegible]
Урядові години від 10 до 11 рано, від 2 до 5 і від 6 до 8, [illegible]
Телефон St. John 2814.

"УКР. НАР. КАСА ХОРИХ"
В ТРАНСКОНА, МАН.
[illegible]
ЖЕНЩИНИ-ЧЛЕНКИНИ ДІСТАЮТЬ ЗАПОМОГУ В ЧАСІ ПОЛОГОВОЇ СЛАБОСТИ.
[illegible]
Nykola [illegible]
Box 281. Transcona, Man.

ДОБРЕ ЗНАНА
УКРАЇНСЬКА ГОЛЯРНЯ
містить ся на
148 HIGGINS AVE.
Хто лиш хоче бути по модному обстриженний та старанно обголений нехай зайде до нас. Наша адреса:
148 HIGGINS AVE.
в другім бльоку на полуднє від Сіпіярської стації.
Я. Шистель, властитель.

"УКРАЇНА"
ЗМІСТ
другої і третої книжки "України".
[illegible]
Перша книжка "України" вже вичерпана [illegible]. Четверта і пята книжка готова до друку.
THE UKRAINA
806 Redwood Ave. Winnipeg, Man.

ДОМАШНА АПТИКА
ПІД ЗАРЯДОМ Др. І. К. ПАЗДРІЯ
[illegible]
Адреса:
DR. I. C. PAZDRIY
800 SELKIRK AVE. WINNIPEG, MAN.

Д. Д. Вуд, през. і мен. В. А. Вуд, заст. през. М. П. Вуд, секр. Д. Дж. Вуд, касір.
D. D. WOOD & SONS, Ltd.
Доставці будівельного матеріялу і опалу.
Наші ціни є умірковані.
Одинокі агенти для
BRANDFORD ROOFING
[illegible]
ДОСТАВЦІ ТВЕРДОГО І МЯГКОГО ВУГЛЯ.
Офіс і склад: ROSS & ARLINGTON STS. Телефон: GARRY [illegible]
WINNIPEG.

[illegible]
ЗАГАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ
Заложена 1892 р.
Й. Г. КІММЕЛЬ, урядовий нотар.
[illegible]
СВІЙ ДО СВОГО!
Всяку переписку переводимо в українській мові. Адресуйте:
J. G. KIMMEL & Co. 634 Main St. WINNIPEG, MAN.

НОВОСТИ! ЗАМОВЛЯЙТЕ! НОВОСТИ!
ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ ДАВНО ПОЖАДАНІ КНИЖКИ:
Селянство і Соціял-Демократія 0.40
Народність і її початки 0.25
Новітна суспільність і церква 0.25
Чому жінкам належить політичного права 0.15
Нація [illegible] ідеї і інтернаціонал 0.20
Соціялізм і патріотизм 0.15
Нове євангеліє 0.15
К. Маркс, його житє і наука 0.15
Словар чужих слів, котрий числить поверх 12.000 слів 2.00
О походженю нашого бога 0.15
Видавництво "Голос Правди" [illegible] соціялістичних [illegible]
Для соц. відділів і книгарень великий опуст.
ЗАМОВЛЕНЯ ШЛІТЬ НА АДРЕСУ:
HOLOS PRAWDY, [illegible]
118 East — 7th Street NEW YORK, CITY.

Пролетарі всіх країв єднайте ся! — Освободженнє робітників має бути ділом самих робітників

РОБОЧИЙ НАРОД

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ В КАНАДІ.

The Working People
P.O. BOX 3658. WINNIPEG, MAN.

ORGAN of the UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC PARTY in CANADA.

РІК X. Ч. 64. СУБОТА, 10 СЕРПНЯ, 1918. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, AUGUST 10th, 1918. No. 64. VOL. X.

Говорять Про Можливість Війни Між Росією і Англїєю

ВЕЛИКІ ПОБІДИ АЛЇЯНТІВ У ФРАНЦІЇ.

Алїянти полонили 14.000 Німців і забрали поверх 100 армат.

ЛОНДОН, 9 серпня. — Французько-британський наступ на фронті на полуднє від Сомме дійшов до глубини 11-ох миль, згідно з послідними донесенями.

ЛОНДОН, 9 серпня. — Найновіший рапорт воєнного бюра доносить, що в послідім наступі на полуднє від Сомме, Британці забрали в пол[онї] 14.000 жовнірів і множество армат. Кавалерія на цілім фронті переслідує ворога дальше. Наступ продовжає ся.

Французи забрали Fresnoy-en-Chaussee, а Британці дійшли до пункту на схід від Le Quesnel і Caix.

ЛОНДОН, 9 серпня. — З фронту, на полуднє від Сомме доносять, що британські кавалерія, панцирні автомобілі, тенки і інфантерія дійшли вже лиш на одну милю від зелїзнодорожного перехрестя Chaulnes.

ЛОНДОН, 9 серпня. — Число злапаних плїнників, на підставі послідних донесень, переходить 20.000, а число взятих армат перевисшає 250. Кавалерія посунулась поза Chaulnes, що означає наступ на більше як 17 миль.

Алїянти полонили 35.000 Німців і забрали 700 армат.

ПАРИЖ, 7 серпня. — Французький премієр Клемансо заявив сьогодня, що в теперішній контр-офензиві алїянти полонили на західнім фронті поверх 35.000 Німців і забрали 700 армат та богато других воєнних матеріялів.

Ленін не дозволив німецьким військам прийти до Москви.

ЛОНДОН, 18 липня. — Німецьке правительство домагало ся недавно від правительства Росії позволеня прийти до Москви одному батальйонови німецьких жовнірів, щоби иньмувати німецьку амбасаду. Большевицьке правительство відмовило, бо воно не дасть дозволу жадній чужій державі ввести до Москви свого війська.

В депеші одержаній з Росії читаємо:

В дни 14 липня. — Член німецької амбасади зложив візиту большевицькому міністрови і просив у російського правительства позволеня на спровадженє до Москви батальону німецьких жовнірів для стереженя німецької амбасади, додаючи, що Німці не мають думки занимати Москви.

Большевицький міністер заграничних справ, відповів, що Росія бажає мира і вона є в спромозі дати опіку німецькій амбасаді і конзулятови своїми власними і-тілами жовнірами, і від німців уселівим не згодить ся на присутність в Москві чужих мілїтарних відділів.

НІМ. МІЛЇТАРИСТИ РОЗСТРІЛЮЮТЬ МАТРОСІВ.

Німецькі матроси бунтують ся.

ЛОНДОН, 7 серпня. — Надійшли сюди вісти про те, що німецькі матроси в Вільгельмсгафен протестують проти дальшого ведення війни субмаринами.

Доносять про те, що агітатори заохочували матросів атакувати своїх офіцирів а відтак здавати ся разом з субмаринами в невтральних портах. Поверх 50 субмарин пропало десь, не лишаючи по собі найменшого сліду.

23 провідників і агітаторів засуджено на смерть. Рівном в Кіль і других місцевостях поарештовано много матросів, які ожидають тепер свого засуду.

В Зальцбургу нема вже хлїба від 8 днів.

ЛОНДОН, 8 серпня. — Відколи в Австрії піднесено на хлїбі ціну о 115 процент, у всіх більших містах ширить ся загальне невдоволеніє. Соціялістична партія Австрії заявила, що для робітничої кляси не можливо є перенести сї нові розпорядженя і сейчас розпочала з правительством переговори в сій справі. В густо заселених робітниками дистріктах Відня, Праги і Грацу відбувають ся великі протестаційні зібраня.

Телєграма говорить, що ситуація стає щораз більше грізною. В Зальцбургу нема вже цілковито хлїба від 8-ох днів. Також в Далмації населеннє терпить великий голод.

У Відни брак робітників.

ЦЮРИХ, 7 серпня. — В першій половині 1918 року, після урядового звіту, у Відни було видано 20 мілїонів обідів для бідного населеня даром, а від початку війни се число дійшло до 92,000,000 обідів, що коштувало 20 мілїонів корон. Брак поживи дає ся відчувати з кождим місяцем все більше і більше.

Місто Відень виплачує родинам жовнірів 41 мілїон корон кождого місяця. Від початку війни до кінця червня с. р. виплачено родинам жовнірів 945 мілїонів корон.

Урядова осторога говорить, що з браку робітників як також і матеріялу потрібного до направи возів, дуже можливо, що зимою перестануть курсувати всі міські трамваї.

Німецький міністер марнарки резигнує?

ЦЮРИХ, Швайцарія, 6 серпня. — Берлінські депеші до "Штутгарт Тагеблятт" доносять, що адмірал фон Капеле, німецький міністер марнарки зрезигнує в короткім часї.

Адмірал фон Капеле став німецьким міністром марнарки на місце уступившого адмірала фон Тірпіца в марті 1916 р.

АЛЇЯНТИ ПРЯМУЮТЬ НА ВОЛОГДУ.

Біла гвардія помагає алїянтам.

КАНДАЛЯСКА, 5 серпня. — Відділ добровольців білої гвардії помагає алїянтам переслїдувати большевицькі війська, які відступають на полудень від Архангельска.

Нове архангельске правительство арештувало всіх тих большевицьких провідників, котрі не вспіли втічи разом з військом. Большевицького воєнного комісаря відразу покарано смертю.

Перед тим, заки алїянтські війська прийшли до Архангельска, місцеві большевицькі власти видали проклямацію до війська, щоби воно насильно опиралось алїянтським горожанам.

Приказує карати смертю усїх дезертирів.

АМСТЕРДАМ, 7 серпня. — Лев Троцький, большевицький міністер війни, говорить московська телеграма через Берлін, видав проклямацію, в якій говорить ся, що всіх тих жовнірів, котрі зрадуть свої позиції ворогови без опору, будуть уважані за зрадників і покарані смертю. Він відносить се до спротиві алїянтами Архангельска і утечі місцевого совіту. Троцький приказав сейчас арештувати тих членів совіту, котрі уважають ся дезертирами і віддати їх під суд революційного трибуналу.

Алїянти йдуть на полуднє від Архангельська.

ЛОНДОН, 7 серпня. — Російське донесеннє до Лондону говорить:

Британці і Французи прибули до Архангельска. Вони поступають [illegible] дорогу. Совітська кватира находить ся сто миль на полуднє від Архангельска.

На чехо-словацьким фронті після упадку Самари і Уфи, Чехо-Словаки забрали Ново-Николаєвск, Екатерінбург і Сібірск.

На Донщині совітські війська відступили до Поверіно. Німі Чехо-Словаки острілюють Казань. Совітські війська йдуть на поміч, воюючим жовнірам коло Сімбірска і Казани.

Побили 8.000 совітського війська.

ЛОНДОН, 8 серпня. — Після занятя Архангельска, алїянтські війська пробивають собі дорогу до Вологди.

Совітські війська в Архангельску числили 8.000 людий: 1.500 уоружених максималістів, 400 Латвийців (населенє Лифляндії), около 200 Німців і 5.000 робітників. Алїянти забрали дві армати і много воєнних засобів.

На північ від Фінляндського залину находить ся около 50.000 німецьких жовнірів. Се військо є призначене до наступу здовж Мурманської зелізничої лінії.

МИРОВІ УСЛІВЯ НІМЕЦЬКИХ ІМПЕРІЯЛІСТІВ.

Гертлінг відкриває свої карти.

БЕРЛІН, 8 серпня. — На запит члена німецького парламенту (правиці), що Німеччина думає зробити з Бельгією, канцлер фон Гертлінг відповів, що Німеччина думає аж тоді віддати Бельгію, коли алїянти згодять ся заплатити центральним державам воєнне відшкодоване, лишуть Німеччину і Австрію такими якими вони були перед війною (мабуть що до границь) і оставлять їм також те, що вони здобули на основі російської і румунської мирових угод.

Нові мирові усліви Німеччини після фон Гертлінга є слїдуючі:

Признати цілість Німеччини як перед війною.

Франція має зречи ся всіх претенсій до Альзації і Льотарингії.

Звернути усі німецькі кольонії або їх вартість.

Признати цілість Австро-Угорщини як перед війною і територіяльні і економічні здобутки, які вона здобула на основі букарештенського мира.

Признати Берестъ-Литовський мир з Росією.

Признати Німеччині контролю над Курляндією, Литвою, Естонією і Лівонією.

Заплатити Німеччині воєнне відшкодоване.

Признати Німеччині право розвязати польське питанє.

Свобода моря.

Алїянти мають зречи ся по скінченю війни бойкотовання Німеччини.

Італія має зречи ся претенсій до Адріятику.

Отсе після Гертлінга є мирові усліва німецьких імперіялістів і мілїтаристів. Тепер цікаво було би ще знати мирові услівя німецького народа, а ми увірені, що вони і не подібні до сих, які проголосив фон Гертлінг. Звичайно, Гертлінг як слуга імперіялістів і мілїтаристів каже те, що йому наказано говорити своїми панами, але нарід мабуть не заінтересований в таким рабівницьким мирі. Ждемо, що німецький нарід скаже сьвітови, бо вже час сказати би і йому своє слово, але так грімко, щоби всілякі Гертлінги не мали потреби більше говорити.

Хочуть уневажнити Берестъ-Литовський мировий договір.

ЛОНДОН, 7 серпня. — Партія російських соціялістів революціонерів, яка є в опозиції до большевицького правительства, післала апель до Британської Партії Праці, щоби спільними силами скликати міжнародну соціялістичну конференцію. В апели говорить ся, що російські соц. революціонери є готові працювати разом з европейськими соціялістами, щоби тільки привернути Росію до державної сили та уневажнити заключений в Берестю-Литовськім мировий договір.

БОЛЬШЕВИКИ СТАВЛЯТЬ ОПІР ЧЕХО-СЛОВАКАМ.

Британці у Владивостоці.

ШАНГАЙ, 3 серпня. — Британські війська прибули сьогодня до Владивостоку. Їм улаждено приятельську стрічу.

Большевики сильні на північ Владивостоку.

ШАНГАЙ, 4 серпня. (Асошіейтед Прес). — Чехо-словацькі війська, що оперують вздовж ріки Узурі, на північ від Владивостоку, під натиском переважаючих сил цофають ся взад. Ся вістка прийшла тут з Владивостоку.

ШАНГАЙ, 2 серпня. — Большевицькі війська, які силою укріпились на східнім березі ріки Узурі, на північ від Владивостока, дістали з Хабаровська і Благовіщеньска поміч в людях. Між військом, яке прибуло на поміч большевикам є також "міжнародний відділ" з сецкою машинових карабінів, який складає ся з 1.000 людий.

В сутичці з Чехо-Словаками дня 1-го серпня, большевики утратили 62 жовнірів в убитих. Чехо-Словаки понесли також [illegible].

Горват віднов знова на Сибірі.

ШАНГАЙ, 4 серпня. (Через "Асошіейтед Прес"). — Ген. Горват, голова недавно утвореного тимчасового правительства в Сибірі прибув до Владивостока на наглє візвання своїх спільників. Можливість утворення коаліційного правительства заперечують ся, але ген. Горват є заохочений з'єднанем духа і хоче включити до свого кабінету найлїпших людий східного і західного Сибіру.

Ген. Горват є тої опінї, що жадне правительство не може істнувати на Сибірі поки його не попруть алїянти, однак він вірить, що його правительство, з підмогою алїянтів, буде в спромозі зреформувати російську армію, відновити фронт проти Німців і можливо, при достаточній помочи, дійти сеї осени до Уральських гір. Ген. Горват є готовий вповні поступати разом з чехо-словацькими військами на Сибірі.

(Крім Горвата і його "правительства" є на Сибірі ще одно тимчасове сибірське "правительство" з осідком у Владивостоці, утворене по занятю того міста Чехо-Словаками і розігнаню тамошнього Совіта. Премієром того "правительства" є якийсь Дербер. Очевидно, між обома "правительствами" йде боротьба. — Ред. "Р. Н.")

Терещенко убитий.

ПАРИЖ, 7 серпня. — М. Терещенко, бувший міністер заграничних справ в правительстві Керенського, зістав убитий в Полтаві. Убійця покищо ще не зловлено.

М. Терещенко був змосковщений Українець і властитель великих земельних посїлостий та властитель кількох фабричних підприємств.

ВЕТЕРАНИ ПРОТИ УСІХ ЧУЖИНЦІВ.

Дальші заворушення в Торонто.

ТОРОНТО, 7 серпня. — Вчера вечером відбув ся тут мітінг в Квінс Парку, по скінченю котрого велика товпа зложена з 5.000 цивілів і повернувших жовнірів рушила в середину міста. На розі улиць Карлтон і Йонг товпа стрінула ся з відділом поліції, зложеним з 40 людий, котрий при помочи повитяганих палок розправляв ся з товпою. В наслідок того зістало ранених кілька осіб. Чотирох з них були тяжко ранені і їх відставлено до шпиталю, инші дістали менші покалїченя і змогли повернути домів.

Товпа зібрала ся в Квінс Парку на запрошенє горожанського комітету для обговореня теперішних безпорядків. Ухвалено там кілька резолюцій, котрі комітет, назначений з цивільних, повернувших жовнірів і жінок предложить завтра рано мейорови Чорчови.

Резолюції проти чужинців.

Ухвалені резолюції є слїдуючі:

"Видані всім ненатуралізованим або натуралізованим чужинцям позволеня (на проваджене якихось підприємств — ред. "Р. Н.") мають бути уневажнені не на меньше як два роки після війни.

Всї чужинці мають повернути до своїх рідних країв або мають бути забрані до армії на західний фронт, а ворожі чужинці мають бути інтерновані або забрані до роботи на фарми.

Всі некомпетентні мущини торонтонської поліції, котрі брали участь в гвалті в суботу вечером, мають бути забрані на західний фронт.

Мітінг домагає ся негайного усунення тих членів поліції, котрі оказали брак самоконтролї через брутальне побиване повернувших, безногих і безруких героїв, як також жінок торонтонських горожан.

Поліція має дістати інструкції розоружити всіх чужинців.

Має бути підприната негайна акція для здушення нельояльности і бунту серед чужинецького елементу".

Закликали військо для подавлення заворушень.

До Торонто прибули з Ниагара кемпи 500 жовнірів, котрі стоять на виставовій площі, очікуючи закликання цивільних властий подавити дальші безпорядки в місті. Військо прибуло до Торонто на жаданє мілїтарних властий, котре було підписане мейором міста і двома мировими судіями.

Нанесено школи на $80.000.

В. С. Миллер, секретар купецької асоціяції, котрої секцію творять властителі ресторацій заявляє, що шкода спричинена заворушеннями в пятницю і суботу виносить від $75.000 до $80.000, включаючи сюди й покрадені з кас гроші.

ЧИ ПРИЙДЕ ДО НОВОЇ ВІЙНИ?

Ходять чутки, що Росія виповіла війну Англії.

ШТОКГОЛЬМ, 8 серпня. — Як доносить телеграма до берлінського "Льокаль Анцайгер", російське правительство видало декларацію, що Росія находить ся у війні з Англією. Газета напечатала сю телеграму з резервою.

Німецькі газети предсказують, що "Велика Британія буде жалувати свого кроку в Росії".

ЛОНДОН, 9 серпня. — Амстердамський кореспондент "Дейли Мейл" доносить, що від посла Росії і В. Британії большевицький амбасадор до Німеччини, А. Иоффе, заявив слідуюче: "Неправдою є немов би ми дійсно виповіли війну Великій Британії, одначе наше військо воює з британськими наїздниками і здаєть ся, що ледви вдасть ся уникнути виповідження війни". Німецькі газети, додає кореспондент, витають сей "хвилевий крок" і предсказують, що "колись Велика Британія буде жалувати сего".

Мейор грозить відчитанем "рейот" акту.

В вівторок вечером мейор Чорч заявив, що він відчитає нині в полуднє зі сходів будинку міської ради "рейот ект". (Закон, який дає право як мілїтарним так і цивільним властям стріляти до товпи). З приводу того зібрало ся коло будинку міської ради около 10.000 мущин і женщин, щоби бути съвідками тої події.

Мейор однак не підприняв таких драстичних кроків, якими перше грозив. Він заявив, що через ранок він мав конференцію з комітетом повернувших жовнірів, котрі в імени своїх товаришів пристали на те, що не повинно бути більше демонстрацій, але щоби покривджені очікували на офіціальне розслїдженє сеї справи.

Мейор відчитав також цивільну проклямацію просячи населеннє Торонта заховувати закон і порядок і уникати незаконних зібрань. В проклямації було сказано, що єсли ще будуть більше які заворушення, то "рейот ект" буде відчитаний і поліція та військо будуть мати право стріляти на кожду товпу.

ТОРОНТО, 8 серпня. — Два роки визиції чекає мейора Чорча, коли він, в разі продовжування ся заворушень в Торонто, відкаже ся відчитати "рейот ект". Таку заяву зложив один з високих військових людий торонтонського мілїтарного округа.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ "Р. Н."

Повідомляєть ся отсим всіх тих, що були повідомлені листовно про залеглість передплати на "Р. Н." і тих, що побирали "Р. Н." на продаж, що єсли они не вирівнають своїх залеглостий до кінця сего місяця, їм дальшу висилку "Р. Н." безуслівно здержать ся.

Адміністрація "Р. Н."

ВЖЕ ВИЙШОВ І ВИСИЛАЄТЬ СЯ ПРЕКРАСНИЙ І ВЕЛИКИЙ "РОБІТНИЧИЙ КАЛЕНДАР", ЯКИЙ ПОВИНЕН БУТИ В РУКАХ КОЖДОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА І КОЖДОЇ УКР. РОБІТНИЦІ. — ЦІНА ЛИШЕ 50 ЦТ. — ЗАМОВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС В РЕД. "РОБОЧОГО НАРОДА".